Է· ՏԱՐԻ 1992 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 26 ՆԱԽԱՍԱՐԴ 4383–Հ· Տ· 5 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1890–Ն· Տ· 17 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1890 – ՀԻՃՐ· 2 ՍԷՖԷՐ 1308 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

درعليه‌ده غلطه‌ده نورادونكيان خاننده آره‌ولك
غزته‌سى اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

160
80
40
200
100
56
28

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ· ՊՈԼԻՍ, 5 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, 1890

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՎԱՇԽԱՌՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

Կայսերական Կառավարութեան բարեկարգիչ հոգածութեան այս պահուս առարկայ եղած կարգ մը կենսական խնդրոց մէջ իրենց կարեւորութեան համապատասխան տեղ մը կը գրաւեն անշուշտ պանդխտութեան ու վաշխառութեան յարակից խնդիրք·

Ամեն տարի հազարներով ի Կ· Պոլիս դիմող պանդխտաց մեծագոյն մասը կրնային ապրիլ իրենց հայրենի գաւառին մէջ, ուր տուն, տեղ, մշակութիւն, արտ, պարտէզ ալ ունին գրեթէ ամենքն ալ, եթէ տրոց խստապահանջ վճարումնէր տան գլուխ ամեն տարի քանի մը հարիւր դրուշ հնչուն դրամ ճարելու պէտք չզգացնէին, զոր հաղորդակցութեանց և վաճառականութեան սակաւութեան և անբաւականութեան պատճառաւ չկրնալով տեղւոյն վրայ հայթայթել, գաւառացիք պանդխտելու տխուր հարկին մէջ կը գտնեն իրենք զիրենք·

Տուրքերն ի սկզբան պարտքով կը վճարեն· Պահանջատէրը վաշխառուն է, որ շուտով կը բազմապատկէ փոխ տըրւած գումարին քանակութիւնն· Հարկահաւաքին ձեռքէն ազատելու համար վաշխառուաց ճիրաններուն մէջ ինկալով, գաւառացիք պանդխտութեան մէջ կը յուսան անտեսական այս մեծ չարիքին դարման գտնել·

Կառավարութիւնն սկզբնական դարման մը խորհեցաւ՝ Երկրագործական Դրամատունն հաստատելով· Ուրիշ առթիւ մը գիտել տուինք թէ այս Դրամատուն վաշխառութեան դէմ մաքառելու անբաւական է, և առաջարկեցինք որ գաւառաց հետ մօտէն յարաբերութեան մէջ գտնուող վաճառականք և սեղանաւորք տեղ տեղ Փոխատուութեան Ընկերութիւններ հաստատեն, որով օրինաւոր տոկոսով դրամ փոխ կրնան տալ գիւղացիներուն, և իրենք օրինաւոր շահ մ'ընելով հանդերձ, գիւղացիները վաշխառուներէն 100 էն 100 և մինչեւ իսկ 100 էն 200 տոկոսով դրամ փոխ առնելու հարկէն կ'ազատեն·

Այս ուղղութեամբ նոր ձեռնարկ մը չտեսանք· Փուէյս-հէնները կամ վաշխառուներն ասպարէզին տէր կը մնան ըստ առաջնոյն· Եւ այժմ մեր Թուրք պաշտօնակիցք եւս, Առեւտրական Ընկերին պաշտօնական լրագրէն քաղելով, կը հրատարակեն թէ Երկրագործական Դրամատունն անբաւական կը գտնուի մաքառելու վաշխառութեան դէմ·

Կ'արձանագրենք մեր Թուրք պաշտօնակցաց այս թանկագին վկայութիւն, ապացուցանելու համար թէ Երկրագործական Դրամատունը ցայս վայր կարող չէ եղած լիովին արդարացնել իր վրայ դրուած յոյսերն, և այս ո՛չ թէ իր կարող Տնօրէնութեան պակասութեամբ, այլ իր խիստ կանոնաց բերմամբ, որք իր գործողութեանց ազատութիւնը կը կաշկանդեն·

Օրինակի համար· Կ· Պոլսոյ ամենէն մօտաւոր գաւառաց միոյն մէջ, Պրուսայի նահանգին Սամաքովը գաւառակին մէջ, ափիոնի մշակութեամբ պարապող գիւղացիք երբ հնչուն դրամի պէտք ունենան, որպէս յաճախ կը պատահի տրոց վճարման համար, վաշխառուաց կը դիմեն, և 100էն 50 տոկոսով դրամ փոխ կ'առնուն· Որովհետեւ այս ապօրէն սակով տրուած դրամին համար օրինաւոր մուրհակ չեն կրնար ստանալ, վաշխառուք գործին օրինաւորութեան ձեւ մը տալու միջոց գտած են· Իբր թէ գիւղացիք հունձքէն մի քանի ամիս յառաջ կը վաճառեն նոյն տարւոյ արտադրութիւնը՝ քաշն 100 դրուշ արժող ափիոնն 50 դրուշի, և 110-120 դրուշ արժողն, ինչպէս այս տարուան ափիոնն, 55-60 դրուշի, և այս պայմանաւ կանխաւ ընդունելով դրամը, մուրհակաւ կը յայտարարեն թէ ափիոնի հունձքը ծախած են, որով իրապէս 50 առ 100 տոկոսով դրամ փոխ առած վաշխառուն օրինաց առջեւ կը ներկայանայ իբրեւ թէ գործը գիտցող վաճառական մը, որ կէս գնով կանխիկ կը գնէ տարւոյն բերքը·

Գիւղացիք երբեմն այնքան նեղը կ'իյնան որ իրենց բովանդակ հունձքը կէս գնով ձեռքէ հանելէ ետքն, յաջորդ տարւոյ սերմին համար կրկնապատիկ գնով վաշխառուէն կը գնեն իրենց վաճառած ապրանքն, և կրկնապատիկ գնով առնուած սերմին արտադրութիւնը միւս տարին դարձեալ կէս գնով կը թողուն վաշխառուին, աւելի օրինաւոր, աւելի մարդավայել միջոց մը չկրնալով գտնել հնչուն դրամ ճարելու·

Անդին Երկրագործական Դրամատունն իր կանոնաւոր ճիւղերն ունի Պրուսայի մէջ, և նահանգին գլխաւոր գաւառակաց մէջ, իրենց վճարեալ տնօրէններով, գեր-տնօրէններով, դրագիրներով եւ համարակալներով, որք կ'ենթադրուի թէ ծառայութիւն կը մատուցանեն երկրագործութեան·

Քանի որ Պրուսայի նահանգին վրայ խօսեցանք, յիշենք թէ նահանգին քանի մը կողմերն այս տարի կենդանեաց կոտորած պատահած լինելով, երկրագործք անոնց տեղ նոր կենդանիներ գնելու համար դրամի պէտք կ'ունենան, և նոյն հանրածանօթ աղետաբեր պայմաններով խմբովին կը դիմեն վաշխառուներուն, թէեւ Երկրագործական Դրամատան գոյութեան և գործողութեան պայմաններուն անտեղեակ չեն մնար·

Պրուսայի կուսակալութեան Պաշտօնական Օրագիրն, որոյ մեծայարգ և պատուական խմբագրութիւնը միամիտ չէ սակայն, և ի հարկին պէտք եղած խօսքերը ճշդիւ և խստիւ դրուցելու չի դեդեւիր գովելի խղճմտութեամբ ու պարտաճանաչութեամբ, նահանգին գիւղացւոց այս խղճալի կացութեան վրայ խօսելով, անոնց աչքը բանալու համար Երկրագործական Դրամատան գոյութեան վրայ կը ճառէ, և կը պախարակէ անոնց աւանդամոլութիւնն, որով իրենց վաղեմի հարստահարիչներուն — վաշխառուներուն — ձեռքէն չեն կրնար կամ չեն ուզեր ազատիլ·

Մեր Պրուսացի պատուարժան պաշտօնակից կը ներէ անշուշտ եթէ յիշեցնենք իրեն թէ մեր գիւղացիք այնքան ապուշ չեն, և եթէ կարենային օգտիլ Երկրագործական Դրամատունէն, կը դիմէին անոր, առանց լրագրաց հրաւէրներուն սպասելու·

Բայց, ինչպէս թեթեւ իմն կը նշանակէ Առեւտրական Ընկերին պաշտօնաթերթն, Երկրագործական Դրամատան պայմանք և գործողութեան միջոցք արգելք են շատ մը գիւղացւոց իր կանոնական 6% տոկոսին ածանութենէն և օրինաւորութենէն օգտուելու·

Երկրագործական Դրամատունն իր փոխատուութեանց գրաւ կ'առնու անշարժ ստացուածք· Վաշխառուք շարժուն ստացուածք ալ կ'ընդունին իբրեւ գրաւ, օրինակի համար հունձքերն·

Երկրագործական Դրամատունը գրաւ կ'առնու սոսկ Միւլք կոչուած, Մուգաթայի կապուած Վագֆ կոչուած, Միրիյէ կոչուած պետական հողեր և կատակ Վագֆ եղած Միւլք կոչուած· Ուրիշ տեսակ կոչուած կալուածներ չէ Դրամատան վրայ դարձնելով դրամ վերցնել·

Նաեւ, Երկրագործական Դրամատունէն փոխառութիւն ընող անձը պարտի իր բնակած տեղւոյն ծերերու և երեւելիներու ժողովէն կամ երկրագործական ընկերէն տրուած վկայագիր մը բերել ցոյց տալ թէ փոխ առած դրամն իրօք մշակութեան պիտի գործածէ·

Կը հասկցուի որ այս պայմանները գոհացնելու անբաւական, կամ այս երկար բարակ գործողութիւններն ի գլուխ հանելու ժամանակ չունեցող գիւղացիք աւելի ծանր բայց աւելի գործնական և մանաւանդ աւելի անմիջական եղանակաւ մը դրամ փոխ առնելու դրութիւնը նախամեծար գտնելու տխուր հարկին մէջ գտնուին·

Հարկ անհրաժեշտ է ուրեմն Երկրագործական Դրամատունը ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆԱՑՆԵԼ, գիւղացի ժողովրդեան հետ անմիջական յարաբերութեան մէջ դնել, փոխառութեան պայմանները եւ ձեւակերպութիւնները դիւրացնել·

Եթէ անհատական վաշխառուք, առանց այնքան խիստ պայմաններու, կարող կը լինին իրենց ծանր և ապօրէն պահանջումները կանոնաւորապէս գանձել, Երկրագործական Դրամատունն, որ Տէրութիւն մը կը ներկայացնէ, մի՞թէ չի՞ կրնար մի և նոյն գիւղացիներէն ետ առնուլ իր փոխ տուած դրամն, առանց դնելու այնպիսի պայմաններ որք գիւղացիներն ակամայ կը հեռացնեն իրմէ·

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԴԷՊՔԵՐ ԵՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

Անցեալ շաբթուն ի Լոնտոն Համբրաժիթ Թաղին մէջ Նորաշէն սինակոկայի մը բացման առթիւ Անգլիոյ Հրէից Րապունապետ Տքթ· Ատլէր քարոզելով, ըսաւ· «Խորին վշտով համակեալ են մեր սիրտեր, քանի որ կը լսենք մեր ռուսաբնակ եղբարց կրած հարստահարութիւններն եւ այն չարիքներ զորս ունին դեռ կրել· Աւա՜ղ, արժանահաւատ աղբիւրներէ տեղեկութիւն ստացած եմ թէ այս մասին մեր երկրին (Անգլիոյ) առաջնակարգ լրագրաց (Թայմզի) հրատարակութիւնք ճիշդ են ամեն էական կէտերու վրայ·» Րապունապետն իր հօտին հրաւէր կարդաց աղօթել Ռուսիոյ Հրէից փրկութեան համար այն տառապանքներէ զորս կը կրեն և որք տակաւին կը սպառնան նոցա, և ինքն իսկ օրինակը տալով, ձեռամբարձ ջերմեռանդօրէն աղօթեց և երկնային գթութենէն հայցեց «ազատութիւն եղբարց մերոց որ ի Ռուսիա»·

—Օտեսայէ կը գրուի առ Թայմզ· «Պաշտօնական հերքումներու հակառակ, որոց արժէքն ամեն ոք քաջ գիտէ Անգլիոյ մէջ, հակահրէական օրէնքներն ամենայն խստութեամբ ի գործ կը դրուին ի Հարաւային Ռուսիա· Անցեալ երկու շաբաթներու միջոցին տեսակցեցայ բազմաթիւ Հրեայ ընտանիքներու հետ, որք ռուս կառավարութենէն արտաքսման հրաման ընդունած են, և Անգլիա կամ Ամերիկա կ'երթան· Ամեն կողմէ նոյն լուրը կ'առնում·—Կառավարութիւնն Հրէից հրամայած է Ռուսիայէն մեկնիլ մինչեւ եօթն օր· Պատճառը չըսեր· Միայն Օտեսա քաղաքէն երեք շաբթուան մէջ 600 հրեայ ընտանիքներ արտաքսուեցան, Պէտերսբուրգէ՝ աւելի քան 3,000 ընտանիք, ի Ռոստով և Հարաւային Ռուսիոյ ուրիշ կողմերը՝ նոյն վիճակ· Արտաքսեալ Հրեայք ըստ մեծի մասին աղքատ դասուն կը պատկանին·»

* *

Խրիմի մանկական օրիորդ մը Օտեսայի Բժշկական համալսարանին մէջ յաջող քննութիւն անցուց, և բժշկութիւն ի գործ դնելու արտօնութիւն ստացաւ·

* *

Անցեալ շաբթուն ահռելի արկած մը պատահեցաւ ի Փեթերսպուրկ· Հայոց եկեղեցւոյ բակին մէջ, ուր նոր շինուող տուն մը վերի մասը փլաւ, իր ծանրութեան ներքեւ խորտակելով աշագին յատակին (էթէժէ) որոյ վրայ բազմաթիւ գործաւորք կը բանէին· Այս խորտակումն ահագնագործ շառաչմամբ մը տեղի ունեցաւ, որ անմիջապէս թաղեցիներն և ոստիկանութիւնն այն կողմ ձգեց, երկիւղ պատճառելով զի մ'գուցէ «ուրիշ կարգի» արկած մը պատահած լինէր· Տեսարանն ողբալի էր· Փլատակաց ներքեւ մնացեալ բանուորներուն ողորմելի ճիչերն ու հեծկլտանք յարատեւ կը շարժէին անոնց օգնութեան փութացողներն· Ութ կամ տասն անձինք մեռած և նոյնչափ մ'ալ կամ աւելի՝ վիրաւորուած·

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ ՓՈՔՐ ԱՍԻՈՅ ԱՆԳԼ· ՀԻՒՊԱՏՈՍԱՑ

Երուսաղեմի անգլիական գեր-հիւպատոսն, Եաֆայի նաւահանգստին անցեալ տարւոյ վաճառականութեան վրայ իր տեղեկագրով, կ'ըսէ թէ ներածմունք և արտածմունք նախընթաց տարիէն աւելի եղան· Պաղեստինի վիճակն այսօր աւելի յուսալից է քան տարիներ յառաջ· Շատ նշաններ կան թէ Պաղեստին տակաւ կը զարգանայ և կը բարգաւաճի· Եաֆայէ յԵրուսաղէմ առաջադրեալ երկաթուղին իրագործման ճամբու մէջ է· Շինութիւնն անցեալ ապրիլ ամսուն մէջ սկսաւ, ի ձեռն ընկերութեան մը որ ի Փարիզ կազմուած է այս նպատակաւ· Ֆրանսացի ճարտարագէտ մը այս պահուս կը քննէ քաղաքին մէկ կողմը, ջուր բերելու համար ի Եաֆա Էլ Ուճա անուն մօտակայ գետէ մը, որ միայն վեց մղոն հեռաւորութիւն ունենալով, կրնայ ծառայել Եաֆայի շրջակայից հողն ոռոգելու և մանաւանդ նարնջի պարտէզները ջրելու· Նոյն ընկերութիւն կ'աշխատի կայսերական կառավարութենէն արտօնութիւն ձեռք բերել նաւահանգիստ մը շինելու համար Եաֆայի առջեւ· Այս իրագործեալ եւ մտադրեալ բարւոքմանց շնորհիւ, Եաֆայի մէջ և շրջակայքն հողերու և տուներուն արժէքն զգալապէս բարձրացաւ, և կալուածական գիներն ու վարձքերն ըստ այնմ կը բարձրանան·

ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ ԻՐԵՐ ԵՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

Սօֆիայէն ընտրութեանց յաջող արդեան վրայ, Ֆերտինանտ իշխան ինդնակցական և քաղաքական համակրալից նամակ մ'ուղղեց առ Պ· Սթամպուլով·

—Հազարապետ Մարքով, որ Փանիցայի մահապարտութեան դատին մէջ ընդհանուր դատախազի պաշտօն վարած էր, հարկադրեցաւ հրաժարական տալ զինուորական ծառայութենէ, իր կողմէ ինչ ինչ անկանոնութեանց բերմամբ·

—Պուլկարիոյ մէջ սաստիկ տպաւորութիւն բրեր է այն լուր թէ Ռուսիոյ Նիքոլա կայսեր Թոռ Լէօյխթէնպերկի դուքսն եւ Չարեւիչն հետ մեկնեց Կ· Պոլիս կուգայ Վեհ· Սուլթանին ներկայանալու· Կը յիշուի թէ Լէօյխթէնպերկի դուքսը ռուս կառավարութեան ընտրելին եղած է Պուլկարիոյ իշխանութեան·

ԱԼԶԱՍ-ԼՈՌԷՆ

Ֆրանսական Զ· զօրաբանակին ռազմափորձերն անցեալ շաբթու հետաքրքրաշարժ դէպք մը յառաջ բերին· 150 ֆրանսացի զինուորներ գացին ամենայն անհոգութեամբ զուարճանալ գերմանական հողին վրայ գտնուող սահմանակից երեք գիւղերու մէջ· Երբ իմացան թէ սխալած են, փութացին ետ դառնալ· Բայց տեղացի ժողովուրդը, մոռցած չլինելով զՖրանսա, պաշարեց զիրենք, ուրախութեան ցոյցերով դիմաւորեց զիրենք, և քիչ մնաց յաղթանակաւ ետ դարձնէր դէպ ի գերմանական հող· Գերման ոստիկանութիւնն զգոյշ վարուեցաւ· Մանր նշանակութիւն մը չտուաւ գործին· Երկու գերման ոստիկաններ բարեկամաբար ընկերակցեցան ֆրանսացի զօրաց մինչեւ ի սահմանագլուխ· Բայց ֆրանսացի զօրաց գնդապետն, որ պատուիրած էր զի մէկ քիլօմէթրէ անդին չանցնին, խստիւ պատժեց զիրենք այս անխոհեմութեան համար, որ կրնար աղետալի հետեւանք ունենալ·

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԱՐՔՈՒՆԻՔ

Գերման լրագիրք ոմանք կը ծանուցանեն թէ դէպ առաջիկայ փետր· ամսոյ սկիզբն «ուրախալի դէպք մը» կը սպասուի կայսերական գերդաստանին մէջ, այսինքն՝ Աւկուսթա-Վիքթորիա Կայսրուհին վեցերորդ զաւակ մը պիտի ծնի· Արդէն հինգ մանչ զաւակներ ունի·—Այս պատճառաւ է որ Կայսրուհին, Տիւֆէլի ռազմափորձերուն առթիւ, ձի չէր նստած ըստ սովորութեան, այլ կառքի մէջ մնալով շատացած էր·

ԱՆԳԼԻԱՑԻՔ Ի ՓՈՐԹՈՒԿԱԼ

Փորթուկէզք չեն հանդուրժեր որ անգլ· դրօշ կրող նաւ մը երեւի իրենց ջուրերուն մէջ· Թակուս գետին մէջ անգլ· նաւու մը ներկայութիւնն յուզում պատճառեց Լիզպոնի ժողովրդեան· Անգլիացի նաւաստք, բնակչաց թշնամութիւնը տեսնելով, չհամարձակեցան ցամաք ելնել·

ՅԱՌԱՋԴԻՄՈՒԹԻՒՆՔ Ի ՃԱՓՈՆ

Եւրոպական հաստատութեանց և գրութեանց ձեւերը միայն չառնուր Ճափոն, այլ և իրական յառաջդիմութեան տարրերը փոխ կ'առնու եւրոպական քաղաքակրթութենէն·

Անցեալ որ կը խօսէինք Ճափոնական Սահմանադրութեան և նոր Խորհրդարանին ընտրութեան վրայ·

Թղթատարական պաշտօնատանց յարակից Խնայողական Սնտուկներու դրութիւնը մեծապէս կը բարգաւաճի Ճափոնի մէջ· 1875ին հաստատեալ, այս Սնտուկներ նոյն տարւոյն վերջեն հազիւ 15.320 տալար ունէին, 2.000 աւանդատուաց դրամն·

1889ին այս գումար բարձրացաւ 20.451.000 տալարի·

Ի Թոքիօ միայն, Խնայողական Սնտուկներու մէջ կայ 10.400.000 տալար, 356.000 աւանդատուաց դրամը·

Ճափոնցիք տարուէ տարի խնայողութեան կը վարժուին·

«ՎԵՐՆԱԿ ԾԱՐԱՐԱՏ»· — Հետաքրքրաշարժ ճամբորդութիւն Անգլիոյ Երեսփոխանաց արեւելաւէր անդամ և պերճախօս ատենաբան մեծայարգ Պ· Ճէյմս Պրայսի ի Կաւկասիա և ի Հայաստան գաւառս, առաջին անգամ Մասեաց գագաթն ելնելն, և այցելութիւնն յէջմիածին·—Հեղինակ Պ· ՃԷՅՄՍ ՊՐԱՅՍ, Թարգմանիչ Գ· Ց· Բարաքեան· Գին 4 դրուշ· Պազարտալեան ընտիր տպագրութիւն·

—) 31 (—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԷՄԻԼ ՌԻՇՊՈՒՐ

ԽԵԼԱԳԱՐԸ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԱՆԿՈՒՄԸ

—Ես ձեր մեռնիլը չեմ ուզեր· կ'ուզեմ ընդհակառակն որ ապրիք· այդ պիտի ըլլայ իմ վրէժխնդրութիւնս, փառք զի, բնա՛ւ, կը հասկնա՞ք, բնաւ երբեք չպիտի տեսնէք ձեր աղջիկը·

Բուռն շարժումով մը Պ· տը Լաւէգ խոյս տուաւ կոմսուհւոյն սեղմումէն և յախճղեցաւ ետ մղել զայն· Բայց կինը, իսկոյն իր վրայ յարձակեցաւ նորէն· Շնչասպառ հեծկլտանքէն կոկորդը սեղմուած, խեղդելու վրայ էր·

—Բայց թո՛ղ զիս, գոչեց կոմսն ահռելի ձայնով մը·

Եւ մէկդի հրեց զայն, այս անգամ այնպիսի բուռն կերպով, որ տարաբաղդ կինը գետին գլորեցաւ ուր տարածուեցաւ միայն կիսամեռ·

Կոմսը բացաւ այն դուռը զոր մայրն այնքան արիաբար պաշտպանած էր, եւ խոշոր լուսնկ սենեակ մը մտաւ որուն պատուհանաց կրկնակի վարագոյրները խնամով քաշուած էին որպէս զի արեգական ճառագայթները ներս չի թափանցեն·

Այդ խուցին կէս մթութեան մէջ կոմսն անկողին մը տեսաւ եւ այդ անկողնոյն վրայ փոքրիկ Լիւսին որ խորունկ քնոյ մէջ թաղուած էր·

Անշուշտ օրուան սաստիկ տաքէն նեղուած, մայրն այնտեղ պառկեցուցած էր զայն, առանց հագուստներն հանելու, որպէս զի մէկ կամ երկու ժամ կարենար հանգիստ քնանալ·

Կոմսը դէպ ի անկողինն յառաջացաւ, շողշողուն աչքերով, եւ մանուկը թեւերուն մէջ առաւ· Փոքրիկ աղջիկն, ընդոստ արթննալով, աչքերը բացաւ ու նայեցաւ· Եւ իսկոյն զարմացման ու ուրախութեան փոքրիկ ճիչ մը արձակեց·

—Ա՜հ, հայրի՛կ, ըսաւ·

Կոմսը տենդագին սեղմեց զայն կուրծքին վրայ եւ համբոյրներ դրոշմեց անոր ճակտին ու այտերուն վրայ·

—Հիմակ, ըսաւ ցած ձայնով, դու իմս ես, բոլորովին իմս, միմիա՛յն իմս·

Մանկիկն իր փոքրիկ թեւերով փաթթուած էր հօրը վզին ու կը ծիծաղէր . . . կը ծիծաղէր սիրուն աղջիկը·

Կոմսը խուցէն դուրս ելաւ· Կոմսուհին ելլելու զօրութիւն ունեցած էր, ու ծնրադրած էր· Տեսնելով որ ամուսինը կուգայ, զաւակը գիրկն առած, անոր կարկառեց իր գողդոջ ձեռներն եւ պաղատական ձայնով մը գոչեց·

—Շնո՛րհք, շնո՛րհք·

Պ· տը Լաւէգ պղպջալի պէս շողշողուն եւ ցուրտ ակնարկ մը նետեց անոր վրայ եւ սա բառերն հանեց շրթներէն·

—Այլ եւս չպիտի տեսնես զայն·

Կոմսուհին փորձեց ոտքի վրայ կանգնիլ· Անկարելի էր· Ոյժ չունէր· Վերստին ինկաւ ծունկերուն եւ ձեռքերուն վրայ· Այս միջոցիս, ամուսինն ու զաւակը աներեւոյթ եղած էին· Խոտոր, ահռելի ճիչ մը արձակեց եւ գետին ինկաւ, երեսը տախտակամածին վրայ·

Մարած էր·

Կոմսը սանդուխէն վար իջաւ արագաքայլ· Վերնադաւթակին ստորոտը աղախնոյն հանդիպեցաւ, որ զարհուրած, այլայլած, մտքէն չանցուց անոր անցքն արգիլել· Կոմսը պարտէզէն դուրս նետուեցաւ, եւ փոխանակ նարնջենեաց ծառուղիէն դառնալու, ուսկից եկած էր և ուր կրնար Սանդաքի գերակոմսին պատահիլ, աջակողմեան նեղ արահետ մը մտաւ որ գրեթէ ուղղաձիգ կերպով դէպ ի ծովեզրը կ'իջնէր·

Քանի մը վայրկեանէն, ճանբուն վրայ էր, եւ քիչ հեռաւորութեամբ Լուիճին ու կառքը ձիթենւոյ մը շուքին տակ կ'սպասէին իրեն· Տեսնելով որ կոմսը իրեն կը մօտենար մանուկ մը գրկած, իտալացին զարմացման բուռն շարժում մը ունեցաւ·

—Զարմանալու բան չկայ, ըսաւ Պ· տը Լաւէգ·

Փոքրիկ աղջիկը, որ յանկարծական կերպով քունէն արթնցած էր, դէպի ճանբան եկած պահուն քնացեր էր վերստին·

Կոմսը իր կրկնոցը առաւ կառքին մէջէն եւ մանկիկը մէջը փաթթելով՝ պառկեցուց·

—Հիմակ, ըսաւ Լուիճիին, աղջկանը քով նստելով, ձիդ մտրակէ՛ և շուտ ճամբայ ելի՛ր·

Իտալացին հնազանդեցաւ եւ կառքը մեկնեցաւ սուրարշաւ, փոշւոյ ամպ մը թողլով իր ետին· Սանձմանգլխէն շուտով անցան· Այն ատեն, Պ· տը Լաւէգ, աչքերն աղջկանը դէմքին վրայ յառած, լիաթոք շունչ առաւ·

—Ա՛լ բանէ մը չեմ վախնար, մրմնջեց· Ենթադրելով իսկ որ զիս հալածելու միտք ունենան, այլ եւս հալածանքէ զերծ եմ ես · · ·

Կառքը միշտ արագ կ'ընթանար, ամեն վայրկեան կայծեր ցայտեցնելով իր անիւներու երկաթին տակ· Սակայն ցից զառիվեր մը հասան ուստից ձին դանդաղաքայլ սկսաւ ելլել·

—Լուիճի՛, ըսաւ կոմսը·

Իտալացին ետին դարձաւ·

—Լաւ ուշադրութիւն ըրէ քեզ ըսելիքիս·

—Այո՛, վսեմափայլ տէր·

—Եթէ զքեզ հարցափորձեն, բան մը տեսած, բան մը գիտցած չպիտի ըլլաս· Հետեւաբար չպիտի պատասխանես·

—Ո՛չ իսկ դատաւորի՞ մը, հարցուց Լուիճի կողմնակի ակնարկ մը նետելով փոքրիկ Լիւսիին վրայ որ արթնցած էր·

—Ո՛չ իսկ դատաւորի մը, պատասխանեց կոմսն որ գուշակած էր կառապանին միտքը· Արդէն, կ'ապահովեմ զքեզ թէ վախնալու բան մը չունիս, այս պզտիկն իմ զաւակս է·

—Իրա՞ւ, գոչեց Լուիճի զարմացմամբ·

—Պատուէրս աղէկ հասկցա՞ր· բան մը տեսած կամ գիտցած չպիտի ըլլաս·

—Այո՛, վսեմափայլ տէր·

—Եւ եթէ մէկն հարցաքննէ՞ զքեզ·

—Համր պիտի մնամ·

—Լա՛ւ, կը վստահիմ քու գաղտնապահութեանդ վրայ· Հիմակ, ա՛ռ սա պարգեւը·

Եւ կոմսը քանի մը ֆրանքնոց տասը ոսկի դրաւ իտալացւոյն ձեռքը·

—Օ՛, վսեմափայլ տէր, գոչեց Լուիճի, որուն հաւատը չէր գար·

—Այս կերպով խնայողաբար մէկ կողմ դրած գումարդ կ'աւելցունես, տղա՛ս, ըսաւ կոմսը ժպտելով·

Զառիվերին գագաթը հասած էին· Ձին իր ճամբան շարունակեց արագապէս·

Փոքրիկ աղջիկը արթնցաւ եւ ուզեց կանգնիլ· Կոմսը գրկեց զայն, ծունկերուն վրայ նստեցուց եւ քաշեց համբուրեց· Յետոյ, անոր մանկական քմահաճոյքներուն համակերպելով, սկսաւ խաղալ անոր հետ՝ վերջալոյսի կարմրագոյն ճառագայթից ներքեւ·

. . . .

Լաւէգի կոմսին վիլլայէն հեռանալուն վրայ տասը վայրկեան հազիւ անցած էր, երբ Սանդաքի գերակոմսը դարձաւ պըտոյտէ մը զոր կատարած էր ծովեզրին մօտ· Վանդակապատ դուռնէն անցնելով իր դէմ գտաւ մարդ մը որ պարտիզպան եւ միանգամայն սենեկի սպասաւոր էր·

—Շուտով վեր ելէք, պարոն, շուտով վեր ելէք, ըսաւ իր տիրոջը, խառնեալ ձայնով մը·

—Ի՞նչ կայ, հարցուց գերակոմսը·

—Միւանդրդամ կ'ըսէ ձեզ, պարոն, ես բան մը չեմ գիտեր·

Առանց յուզեալ կամ մտահոգ երեւոյթ մը ունենալու, եւ առանց աճապարելու, գերակոմսը տուն մտաւ·

Պ· տը Սանդաք քառասնեօթը տարեկան էր այդ թուականին· Բարձրահասակ եւ բարեկազմ երիտասարդ մըն էր, քիչ շատ ազնուական երեւոյթով· Մազերն ու մօրուքը սեւ էին եւ մորթը թեթեւ պղնձագոյն, սպանիացիի մը նման· Իր կանոնաւոր դիմագծերով գեղեցիկ էր· բայց երեսին ամբողջութեանը մէջ գաժան բան մը կար որ համակրութիւն չէր ազդեր· Այսու հանդերձ, ընկերական կեանքի սովորութիւնները ջնջած էին այս բնական թերութիւնն, այնպէս որ, ուզած ժամանակն հակակրական տպաւորութիւնը վանելու գաղտնիքը գտած էր գերակոմսը· Սեւ աչքերն եզական փայլ մը ունէին որ գեղեցիկ արտայայտութիւն մը կուտար նայուածքին· Այս արտայայտութիւն, զոր գիտէր ողոքիչ ընծայել, ո՛չ քաղցր էր ո՛չ ալ գորովալից, ընդհակառակը չէր գիտեր ի՛նչ տեսակ հեգնական ու խաժանկ բան մը կը պարունակէր որ դիտողին աչքին կը զարնէր· Եւ այս կը համապատասխանէր իր ժպտին մէջ նշմարուող բանադրսիկ երեւոյթին·

(Շարունակելի)

ԵՐԿՈՏԱՍԱՆ ԱՌԱՔԵԱԼՔ Ի ՍԵՒ ԾՈՎ

Նաւային նոր յաջողուած Բուսիոյ համար. Անցեալ հինգշաբթի ի Նիքոլայէվ ռուսական նոր զրահաւորի մը ի ծով իջուցման հանդէսը կատարեցաւ, ի ներկայութեան ծովային նախարարին և խուռն բազմութեան։

Արքեպիսկոպոս Նիքանոր կրօնային արարողութիւնը կատարեց. Հացկերոյթ տրուեցաւ և հայրենասիրական ճառեր արտասանեցան։

Նոր զրահաւորին անունն է «Երկոտասան Առաքեալք»։

ՊՈՒԼԱՆԺԷՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՊԱՐՈՆ ՀԻՐՇ

Կը յուսա՞ք որ Րումելիի օսմանեան երկաթուղիները շինող Պարոն Հիրշ վերաբերութիւն ունեցած լինի պուլանժէական շարժման հետ։ Եւ սակայն իրողութիւնն այս է։ Աւելի եւս զարմանալի է որ իբրեւ խիստ սակարկող և գործնական Հրեայ ճանչուած այս Պարոնն եւս խաբուեր է պուլանժէական գործիչներէն։ Միապետական դուքսին մէկն օր մը դիմեր է առ Պարոն Հիրշ և Պուլանժէականաց հետ դաշնակցութեան խորհուրդը պարզելէն ետքն, ըսեր է. «Երկու մարդիկ կան որք դրամացէս կրնան օգնել մեզ, Պարոն Ռոշիլտ և դուք։ Բայց Պարոն Ռոշիլտ վաճառական և սակաւոր մարդ է. ի՞նչ կը հասկնայ այսպիսի քաղաքական գործերէ, մինչ դուք, Պարո՛ն, ճշմարիտ ազնուական մ'էք, և ձեր առատաձեռնութեան կրնանք վստահիլ»։ Պարոն Հիրշ այս ծանուցման վարձատրեր է 200.000 Փր. առատաձեռնելով ի յաջողութիւնն միապետական դատին՝ ձեռամբ Պուլանժէականութեան, և ընկալագիր չէ ընդուներ՝ պատասխանելով. «Ձեզ պէս և ինձ պէս մարդոց միջեւ ընկալագրի պէտք չկայ»։ Բայց ընկալագիր առնուր իսկ ի՞նչ պիտի անցնէր ձեռքը, քանի որ այն 200 հազար փրանքներն ալ վճարակից եղան Բուլէսի Դքսուհւոյն երեք միլիոն փրանքներուն։

ԱԶԳԱՅԻ՛Ն ԼՈՒՐԵՐ

ՀՐԱՒԷՐ

ԱՌ ԱԶԳ. ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՍ

Ազգային Ժողովը Ե. նիստը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ Ուրբաթ, 7 Սեպտեմբեր, ի Խորհրդարան Ղալաթիոյ։

Ատենը պիտի բացուի ժամ ճիշդ 6ին և փակուի 9ին։

Կը հրաւիրեմք Ազգային Երեսփոխանները որ հաճին առանց զանցառութեան ներկայ գտնուիլ։

Մնամ աղօթարար
Ի Դիւան Ազն. Ս. Պատրիարք Հօր
Պատրիարքական Փոխանորդ
ՆԵՐՍԷՍ Վ. ԱՐՍԼԱՆԵԱՆ
4 Սեպտեմբեր 1890

ՕՐԱԿԱՐԳ

Ա. Հրաժարական Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր (Դրական)։
Բ. Ընտրութիւն Ա. Ատենապետի։

Ատենադպիր
Մ. Յ. ՄԻԼԻՔԵԱՆ

Գեր. Ղեւոնդ եպիսկոպոս Շիշմանեան, որ Կարնոյ պատրիարքական փոխանորդ կարգուած էր, Կարին ժամաներ և իր պաշտօնի գլուխն անցեր է։

Քաղաքական ժողովոյ անդամներէն Կիւլպէնկեան Ալդ. Սարգիս էֆէնտի եւս հրաժարական տուած է։

ԳՐԻԳՈՐ ԷՖԷՆՏԻ ՖՐԷՆԿԵԱՆ

Ցաւօք կը ծանուցանենք թէ Մեծ. Գրիգոր էֆէնտի Ֆրէնկեան այս գիշեր յանկարծամահ եղած է իր բնակարանին մէջ ի Խասգիւղ։ Հանգուցեալն ընդհանուր համակրանք կը վայելէր միջին և բարձր դասու հայ ընկերութեան մէջ, որոյ ամենէն պատուաւոր և օգտակար անդամներէն մին էր։ Իր երիտասարդութեան առաջին օրերէն աշխոյժ և անձնուէր մասնակցութիւն մը ունեցած էր ազգային գործոց մէջ։ Հանգուցեալը մին եղած էր հայ թատրոնի հաստատման աշխատողաց։

Առեւտրական ասպարէզին մէջ եւս լաւ անուն մը ունէր եւ մասնաւորապէս կը պարապէր հանքային կարեւոր շահագործութիւններով։

Երկու Իսրայէլացի օրիորդք, որք Հաշասամենայց եկեղեցւոյ գիրկը դիմած էին, այս առաւօտ մկրտուեցան Ազգ. Հիւանդանոցի մատրան մէջ։ Մէկուն անունը Մաքրուհի դրուեցաւ և միւսին՝ Վիրգինէ։

Ուշադրութիւն կը հրաւիրեմք Արմաշու Խնամակալութեան կողմանէ հաղորդուած պաշտօնական ազդին վրայ որ հրատարակուած է ի ստորեւ։ Միանգամայն կը ծանուցանեմք թէ ուխտագնացութեան նկատմամբ շրջող զրոյցներն անհիմն են, և թէ ո՛չ մի կողմանէ արգելք դրուած չէ։

ԱԶԴ

Խնամակալութիւն Դպրեվանուց Արմաշու

Մերձակայ ուխտագնացութեանց օրերուն առթիւ Խնամակալութիւնս հարկ կը սեպէ ծանուցանել բարեպաշտ Ուխտաւորաց, թէ տեղական կառավարութեան շնորհիւ ճանապարհներու և ուղեւորաց ապահովութեան համար ամէն միջոցներ ձեռք առնուած են։

Վանքին Նոր Հիւրանոցին շինութիւնը աւարտելու մօտ է, և գիւղին տուները մեծաւ մասամբ վերստին շինուած են, յորս կարող են պատսպարուիլ բարեպաշտ ուխտաւորներ։ Ճանապարհի և փոխադրութեան միջոցներ ըստ սովորութեան պատրաստ կը գտնեն Իզմիտի մէջ, և ի հարկին պէտք եղած դիւրութիւնները կարող են ստանալ Վանքին գործակատարէն։

Ֆրէնկեան, Փէչտիմալճեան, Հինքեարպէյէնտեան, Բարազամեան և Բաշալեան ընտանիքները ցաւօք կը ծանուցանեն թէ՝

ԳՐԻԳՈՐ ԷՖ. ՖՐԷՆԿԵԱՆ

կնքեց իր մահկանացուն ի սուգ անմխիթար իւր ընտանեաց, ազգականաց և բարեկամաց։

Յուղարկաւորութեան տխուր հանդէսը պիտի կատարի վաղը, հինգշաբթի, 6 Սեպտեմբեր, ի ժամ 4 (Ը. Թ.) ի Ս. Ստեփաննոս եկեղեցւոյ Խասգիւղի ուստից մարմինը պիտի փոխադրուի Էտիրնէ գրան գերեզմանատունը։

5/17 Սեպտ. 1890

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Ազգային Պատրիարքարան

Խասգիւղի Ն. Շահնազար վարժարանի շէնքն վարչական որոշմամբ ի վաճառ հանուած լինելով, ըստ օրինի աճուրդի դրուած են թէ՛ շէնքն գետնովն հանդերձ ամբողջապէս և թէ գետինն ու շէնքին նիւթերն (էնքազ) զատ զատ։

Գնելու փափաքողք կը հրաւիրուին բացի կիրակէ և տօն օրերէն ամէն օր ժամ 4էն 10 ներկայանալ յԱզգ. Պատրիարքարանն Անշարժ Կալուածոց Տնտեսի Բլատեան Սեպուհ էֆէնտիի, կամ ամէն օր առաւօտներն Խասգիւղի Ս. Եկեղեցւոյ Թաղական խորհրդարանն վարժարանն և մէկ օրեայ պայմանաժամու մէջ, այսինքն մինչ տարւոյս Հոկտ. 24րդ օրն, յորմէ վերջ պիտի կատարուի վաճառման վերջնական գործողութիւնն։

24 Օգոստոս 1890

ՆԵՐՔԻ՛Ն ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ

Քարբէրդի նահանգին Դողիյան գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Սիւլէյման էֆէնտի, նախորդ գայմագամ Բէյի։

Ի Բ. ԴՌՈՒՆ

Դատական նախարար Վսեմ. Րիզա փաշա և Ելմտական նախարար Վսեմ. Յակոբ փաշա երէկ Բ. Դուռ գնացին և յաջորդաբար տեսակցեցան Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

—Ֆրանսական ու ամերիկեան դեսպանք երէկ Բ. Դուռն երթալով յաջորդաբար տեսակցեցան Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին ու Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարին հետ։

ԳԱՐԱՏԱՂԻ ԻՇԽԱՆԸ

Թուրքէ կ'ըսէ թէ Գարատաղի իշխանին մայրաքաղաքս գալու մասին տակաւին պաշտօնական ծանուց մը եղած չէ Բ. Դրան, և յայտնի չէ թէ ե՛րբ պիտի գայ և ո՛րչափ պիտի մնայ։

ՄՈՒՍԱ ՊԷՅ

Մուսա պէյի ձերբակալման առթիւ հետեւեալ խորհրդածութիւնները կ'ընէ Լ. Հէրըլտ իր երեկի թուով.

Մուսա պէյին ի Կ. Պոլիս վերադարձն այս պահուս քիչ շատ կարեւոր դէպք մըն է, և ամեն տեսակէտով գոհացուցիչ. գլխաւորաբար այնու զի կառավարութեան հաստատամտութիւնը և իշխանութեանց աչալրջութիւնը ցոյց կուտայ։ Մուսա պէյին Կ. Պոլէ մեկնումը անդէպ միջոցի մը պատահեցաւ և այնպիսի տպաւորութիւն մը յառաջ բերաւ որ թերեւս չէ համապատասխաներ դէպքին իրական կարեւորութեան։ Իր վերադարձ կը ջնջէ այդ տպաւորութիւնը, և այս բան պիտի ամրապնդէ կառավարութեան դիրքը, վասն զի ամեն ոք աւելի եւս տրամադիր պիտի ըլլայ գովելու քաղաքագիտութեան պահանջմանց համաձայն ընթացքը որով կը վարուին գործերը։

Մուսա պէյ մայրաքաղաքս բերուեցաւ իւր հօրեղբօր՝ Պաճրի փաշայի միջոցաւ որ շաբաթ օրը Մուտանիա դրկուած էր յատուկ շոգենաւով մը եւ կիրակի, միջօրէէն յետոյ, վերադարձաւ Մուսա պէյի հետ։

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Քարբէրդէն կը գրեն թէ, կ'ըսէ Թուրքէ, նահանգին ամեն կողմը կատարեալ անդորրութիւն ու ապահովութիւն կը տիրէ, թէ Է. զօրաբաժնին հրամանատար Ֆերիք Ահմէտ Լութֆի փաշա Մշոյ մէջ կազմեալ պահեստի զօրաբաժնին հրամանատար կարգուած ըլլալով, հոն գնացեր է և թէ Քարբերդի ու Տէրսիմի զօրաց հրամանատարութիւնը կը վարէ Մուսթաֆա Նաիմ փաշա։ Քարբերդի կուսակալն հասութից գանձման զբաղելով հանդերձ հանրային կրթութեան յառաջդիմութեան համար եւս կ'աշխատի։

ԹՐԱՄՎԷՅ Ի ՊԷՐՈՒԹ

Հասան էֆէնտի անուն մարդ մը մենաշնորհ խնդրած է Պէրութէն ի Դամասկոս Թրամվէյի գիծ մը հաստատելու համար։ Այս խնդրոյ քննութիւնն յանձնուած է Պետական Խորհրդոյ։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ ՀՐԿԻԶԵԱԼՔ

Ինչպէս կը յիշուի Վեհ. Սուլթանն հինգ հարիւր ոսկի շնորհած էր ի նպաստ Սէլանիկի հրկիզելոց։

Արդ, Ն. Վեհափառութիւն հրամայած է որ մինչեւ որ հրկիզեալ վայրերու կանոնաւոր բաժանումը կատարուի և շէնքեր կառուցուին, հրկիզելոց բնակութեան համար առժամեայ տաղաւարներ կառուցուին քաղաքին մօտ Թուլի Պաղչէսի կոչուած տեղն, որ արքունի սեփականութեանց կը պատկանի։

Վեհ. Սուլթանն՝ իւր մասնաւոր արկղէն հազար ոսկի եւս շնորհած է այդ տաղաւարներու շինութեան ծախուց յատկացուելու համար։

Ն. Վեհափառութեան այս հրամանները հեռագրաւ հաղորդուած են Սէլանիկի կուսակալութեան։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԱԶԴ

Առողջապահական Վարչութեան

Առողջապահական Վարչութիւնն այս առաւօտ հետեւեալ շրջաբերական-հեռագիրն ուղղած է առողջապահական կայարանաց.

Որոշմամբ Խորհրդոյս՝ նկատելով որ Հալէպի մէջ հնտախտ ծագած է, սեպտեմբեր 2/14էն յետոյ Իսկէնտէրունի ծովախորշէն (Րաս-Հանզիրէն մինչեւ Գարաթաշ-Պուրնու) մեկնող նաւերը տասնօրեայ քարանթինայի պիտի ենթարկուին մաքրանոց ունեցող հետեւեալ նաւահանգիստներուն մէջ. Պէյրութ, Քլազօմէն (Իզմիրի մօտ) եւ Ափրիկեան Տրիպոլիս։

Ընդհանուր Քննիչ
ՏՐ. ՔՕԶՕՆԻ

ԵՂԵՌՆԱԿԱՆ ՓՈՐՁ ՄԸ

Երէկ առաւօտ սպանութեան փորձ մը կատարուեցաւ Րէժիի ընդհ. տնօրէն Պ. Ֆրանք Օպուանոյի վրայ։

Պ. Օպուանօ, որ Պէօյիւք-տէրէ կը բնակի, Վերին Վօսփորէն եկող Թ. 17 շոգենաւէն ելած էր իր որդւոյն հետ և հազիւ քանի մը քայլ առած, երբ յանկարծ Մարքօ Պէնտա անուն մարդ մը, որ կամուրջին վրայ դարանի կեցած էր մէկ երկու ժամէ ի վեր, րէվոլվէրի հարուած մը պարպեց։ Պ. Օպուանոյի որդին տեսնելով Պէնտայի շարժումը, վայրկենական արագութեամբ բռնեց անոր թեւէն, այնպէս որ հարուածը վրիպեցաւ և հայրն անվտանգ ազատեցաւ։ Երիտասարդը ժամանակ չ'թողուց չարագործին երկրորդ հարուած մըն ալ պարպելու, վասն զի ձեռքի հովանոցին կոթովը սաստիկ հարուած մը իջուց անոր գլխուն և գգուայլերկ գետին փռեց։ Այս միջոցին, համախմբեալ բազմութիւնն և ոստիկանք յարձակեցան Պէնտայի վրայ որ ձերբակալուելով Ոստիկանութեան Դուռը տարուեցաւ, ուր կը մնայ առժամապէս մինչեւ որ որոշում մը տրուի իրեն նկատմամբ, վասն զի աւստրիական հպատակ է։

Ոստիկանութեան նախարար Նազըմ պէյ անձամբ հարցաքննեց չարագործը և հրաւէր ուղղեց Պ. Օպուանոյին ներկայ գտնուելու այս առաջին հարցաքննութեան։

Մարքօ Պէնտա երեք տարի առաջ Րէժիի նաղըրի պաշտօն կը վարէր յԱփրիկեան Տրիպոլիս, և հրաժարական տալէ յետոյ ուզած էր նորէն իր պաշտօնի գլուխն անցնիլ, բայց մերժողական պատասխան առած էր։ Երկու տարի շարունակ անյաջող դիմումներ ընելէ յետոյ, ոխ պահած էր Պ. Օպուանոյի դէմ։

ԱՆՑԱԳԻՐՔ

Ներքին գործոց նախարարութիւնը հրահանգ ուղղած է որոց որ անկ է ծանուցանելով որ Թուրքիոյ ժողովուրդէն մայրաքաղաքս և այլուր երթեւեկող ուղեւորաց երթեւեկութիւնն արգիլուի, եթէ անցագիր չունին և կամ եթէ իրենց ունեցած անցագիրն արձանագրուած չէ։

ՏԱՆԿ

Զմիւռնիոյ լրագիրք կը ծանուցանեն թէ Տանկը երեւան ելած է Այտընի մէջ, սակայն շատ թեթեւ կերպիւ կը ճարակի։

ՍԻԼԻՎՐԻԻ ՏՕՆԱՎԱՃԱՌԸ

Այս առաւօտ Ոստիկանութեան Նախարարութենէն կողմէ հետեւեալ պաշտօնական ազդն ստացանք.

Ոստիկանութեան Նախարարութիւնը, նկատելով որ մայրաքաղաքէս Սիլիվրիի տօնավաճառը գնացողներէն անցագիր չպահանջուիլն այլ եւ այլ անկարգութեանց տեղի կուտայ և նկատելով որ կարգ մը նաւաձեւ շոգենաւեր մինչեւ Եէշիլ Գիւղէ գտնուած ծովեզրէն ճամբորդներ կ'առնուն, պարագայ մը որ կրնայ ցաւալի արկածներու տեղի տալ, Սիլիվրի գնացողներուն կը ծանուցանէ թէ արգիլուած է առանց անցագրի Սիլիվրի երթալ ինչպէս նաեւ ծովեզրերներէն նաւաձեւ շոգենաւներ նստիլ և թէ այս առթիւ հարկ եղած պատուէրները տրուած են ոստիկանութեան պաշտօնէից եւ միանգամայն տեղեկութիւն տրուած է նաւահանգստի վերատեսչութեան։

ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒՄ ՄԸ

Ըստ տեղեկութեանց Զօհուրի, Պէշիկթաշի ոստիկանութիւնն իմանալով որ ի Ղալաթիա Արդասի փողոց Միհրան անուն գինեպանի մը խանութին վրան գտնուած սենեակին մէջ վնասակար գրութիւնք և այլն կը գտնուին, նախընթաց առաւօտ այդ սենեակը խուզարկել և գտնուած թուղթերը գրաւելով, տէրերն եւս ձերբակալեց։

ԲԱՆՏԵՐՈՒ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎ

Դատական նախարարութեան պատժական գործոց տնօրէն Ճէլալ պէյ, որ իբրեւ կայս. կառավարութեան պատուիրակ ներկայ գտնուած էր ի Բեդրսպուրկ գումարեալ բանտերու համաժողովին, տեղեկագիր մը մատուցած էր ձեռնհաս իշխանութեան։

Արդ, այս տեղեկագիր Պետական Խորհրդոյ դատական ճիւղին անդամ Էքրէմ պէյի նախագահութեամբ կազմեալ յանձնաժողովի մը կողմէ քննուելէ յետոյ ներկայացուեր է Նախարարաց Խորհուրդին, որ իւր կողմէ մատուցեր է զայն Վեհ. Սուլթանին։

ՍՏԱՑՈՒԱԾՈՑ ԴՐԱՒՈՒՄ

Մինչեւ ցարդ նօտարք (Մուգաւէլէթ Մուհարրիրի) դատախազին խնդրագրէն առաջ գրաւէ ենթարկել կուտային հակառակ կողմին կալուածներն։ Արդ, ձեռնհաս իշխանութիւնը հրահանգ ուղղեց ամեն կողմ թէ յետ այսորիկ դատարանաց գործադիր պաշտօնեայք պիտի կատարեն այդ գործողութիւնը։

ՆԱՒԱՐՇԱՒ Ի ԳԱՏԸՔԷՒՕՅ

Ընդ. բարձր հովանաւորութեամբ Վեհ. Սուլթանին, մեծ նաւարշաւ մը կազմակերպուած է որ տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ շաբաթ, 8/20 սեպտ. Մոտայի ծովախորշին մէջ։ Կարգադիր մասնախումբն, որուն կը նախագահէ Ծովային նախարար Վսեմ. Հասան փաշա, ամեն նախապատրաստութիւն տեսած է այս նաւարշաւին ուրիշ տարիներէն շքեղագոյն ընծայելու համար։

Հանդիսականաց նոր դիւրութիւն մը ընծայելու համար, Մասնախումբը Մախսուսէի շոգենաւ մը վարձած է որ ծովախորշին մէջ պիտի կենայ նաւարշաւի միջոցին։ Այդ շոգենաւի մուտք տոմսի գինն է կէս ոսկի մէկ մարդու համար. իսկ մէկ ոսկի վճարողն իր հետ երկու կին տանելու իրաւունք ունի։

Լըյօն և Պուրսան տան կողմէ սեղան պիտի պատրաստուի շոգենաւուն մէջ։ Սեղանի մասնակցելու համար պէտք է վճարել մէկ մէճիտ։

Թէրսանէի նուագածուաց խումբը պիտի նուագէ նաւարշաւի միջոցին։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

Կիմանանք թէ սեպտեմբեր 4/16ի օրը տեղացած հեղեղանման անձրեւներուն պատճառաւ, Եարըմ Պուրկազի և Մուսթաֆա-փաշայի գաւառակներուն մէջ, Էտիրնէի մօտ, ծանր ողողումներ յառաջ եկած են։ Երկաթուղին վնասուած է մէկ քանի տեղ և կառախումբերու երթեւեկը դադրած է։ Եարըմպուրկազի մօտ պատահած վնասները նոյն օրն իսկ կրցած են դարմանուիլ, բայց Մուսթաֆա-փաշայի կողմէ նորոգութեան աշխատութիւնք յամրապէս կը յառաջանան, յարատեւ անձրեւներուն պատճառաւ։ Կը յուսացուի սակայն թէ ուղին նորէն ազատ պիտի ըլլայ այս իրիկուն Կ. Պոլսէն մեկնող կառախումբին առջեւ։

Վեհ. Սուլթանի լուսանկարչապետ Ապտուլլահ եղբարք պատրաստած են փարիզու Սէնթ Պարպ վարժարանի այլ և այլ մասերու լուսանկարներն, որք մատուցուած են Ն. Վեհափառութեան։ Այս լուսանկարներ պիտի բաշխուին մայրաքաղաքիս բարձրագոյն վարժարանաց։

—Երէկ իրիկուն կամուրջէն Մագրի գիւղ ուղեւորող շոգենաւին մէջ մէկ քանի քսակահատներ կնոջ մը 4—5 ոսկի արժող ոսկի ժամացոյցը չորթեցին։

—Սիլիվրիի մօտ Զիլթին ագարակի պաշտօնեայ Ահմէտ էֆէնտի, որ գինքն աւազակաց ձեռքէն ազատած էր պահանջուած փրկանքը վճարելով, բաւական նեղութիւններ քաշած է։ Ահմէտ էֆէնտիի որոյ կրած տառապանքներն արդէն դէմքին վրայ յայտնի կ'երեւին, մազերն ու մօրուքը, որ առաջ սեւ էին բաւական ճերմկցած են։ Ահմէտ էֆէնտի գիշեր ցերեկ Ահեռլու Պուրկազի ու Ստրանճայի լերանց վրայ աւազակաց հետ թափառեր է, ստիպուած ըլլալով ամեն ժամ տեղ փոխել։ Աւազակներն այդ միջոցին Արեւելեան Րումելիի կողմերէն երկու հոգի եւս առեւանգելով մեծաքանակ փրկանքներու փոխարէն թող տուեր են։

Ահմէտ էֆէնտի այս իրիկուն մայրաքաղաքս պիտի գայ Ադրիանուպոլսոյ կառախումբով։

—Աթէնքէն Թուրքէի ուղղեալ նամակ մը կը հերքէ տեղւոյն Սթէֆէն-Բէէս թ'Օրիան լրագրոյն ա լուրը թէ Սէլանիկի տեղական կառավարութիւնն արգիլած ըլլայ հելլենական Միօլէ շոգենաւուն Սէլանիկ բերած նպաստներուն տեղւոյն հրկիզելոց բաշխումը։ Նամակագիրը կը յարէ թէ այդ նպաստներ տեղւոյն յանձնաժողովին կողմէ ընդունուելով անմիջապէս բաշխուած են հրկիզելոց։

—Զմիւռնիոյ լրագրաց մէջ կը կարդանք թէ Մախսուսէի Կէօքէլէ ու Իսմիր շոգենաւները նոր զինուորներ առնելով անցեալ հինգշաբթի առաւօտ Կրէտէ ուղեւորեր են։

—Էրզրումու մարտանաւի հրամանատարին կողմէ Ծովային նախարարութեան ուղղեալ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ մարտանաւն այս երկուշաբթի օր Եօգահամայէն ճամբայ ելած է մայրաքաղաքս գալու համար։

—Մագնիսայի պարսկական փոխ-հիւպատոս կարգուած է Լաստ էֆէնտի, Թարգման պարսկական հիւպատոսարանին Զմիւռնիոյ։

—Երէկ ժամ հինգին միջոցները Քէհատխանէի կողմերն յորդահոս անձրեւ տեղալով Քամանթօի աղիւսի գործարանին յատուկ երեք մաքուններ ընկղմեցան, սակայն նաւաստիք ազատուեցան։

—Արքունի նաւարանին մէջ Սուլթանիյէ շոգենաւին համար շոգեմակոյկ մը շինուելու վրայ է։ Այս շոգեմակոյկ պիտի ունենայ 45 ոտք երկայնութիւն 4 ոտք խորութիւն, 7 ոտք լայնութիւն և 10 տակառաչափ տարողութիւն։

—Կայս. պատուակալ Թիկնապահ գերմանացի Ֆոն Շիլլէն փաշա, որուն պաշտօնավարութեան պայմանաժամն աւարտած է, երէկ իր հայրենիքը պիտի ուղեւորէր, սակայն ուրբաթ օր կայս. պալատ գտնուած պահուն կայս. Իրատէ մը հաղորդուեցաւ որ կը հրամայէր իրեն շաբաթ մը յետաձգել իր ուղեւորութիւնը։

Ֆոն Շիլլէն փաշա օսմանեան ծառայութեան մէջ մնաց օրէն ի վեր երկու անգամ պայմանաժամն աւարտած և նորոգուած էր։

—Առեւտրական և Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութիւնը, տեղեկանալով որ Այտընի երկաթուղեաց ընկերութիւնը Բունթարի կողմերը քարափին վրայ շինութեանց ձեռնարկեր է, երէկ հեռագրաւ ծանոյց Այտընի կուսակալութեան արգիլել այդ շինութիւնները։

—Պերլինական դեսպան Պ. Պօրչկրավ և Պ. Մաք Տօնալտ երէկ առաւօտ Պրուսա ուղեւորեցան զբօսական պտոյտ մը կատարելու համար։

—Եւրոպիոյ բոլոր լրագիրք կը հերքեն այն լուր, իբր թէ իտալական կառավարութիւնը մտադրութիւն ունեցած ըլլայ Բարիզ փոխադրել Կ. Պոլսոյ դեսպան Պարոն Պլանը։

—Միջերկրականի Ֆրանսական նաւատորմին հրամանատար Տիւբէրէ ծովակալը շաբաթ օրը մայրաքաղաքս կ'սպասուի։

—Քանի մը օրէ ի վեր մայրաքաղաքս կը գտնուի Էյֆէլի հռչակաւոր աշտարակը շինող Ֆրանսացի ճարտարապետ Պ. Էյֆէլի աղջիկը, իւր ամուսնոյն՝ Պ. Բիչիոնիի հետ։ Պ. և տիկին Բիչիոնի Պրուսա պիտի երթան և անտի մայրաքաղաքս դառնալէ յետոյ, Ֆրանսա պիտի ուղեւորին, Քորֆու և Աթէնք հանդիպելով։

—Պետական Խորհրդոյ նախագահ Բարձր. Արիֆի փաշա երէկ չկրցաւ իւր պաշտօնատեղին երթալ։

—Եանեաի կուսակալ Ֆերիգ Ահմէտ Հըֆզի փաշա ի մօտոյ պտոյտ մը պիտի կատարէ Պէրաթի ու Երկէրիի գաւառաց մէջ։

Կրթական նախարարութեան բողոքներ եղած են Եանեաի կրթական գործերուն համար, որք քննութեան մը ենթարկուելու կարօտ են։ Կուսակալութիւնը տեղեկանալով որ Երկէրիի մէջ գողութիւններ պատահած են, ազդու հրամաններ ուղղած է տեղական կառավարութեան։

—Հռչակաւոր բժիշկ Տօքթ. Քոնսթանթէն Բօլ նախընթաց օր քննեց Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին խորհրդական Շէֆգաթի էֆէնտիի հիւանդութիւնն և դարմանման նոր եղանակ մը ցոյց տուաւ։ Շէֆգաթի էֆէնտիի հիւանդութիւնն այս օրերս բաւական թեթեւցած է։

—Մախսուսէի Պէնկ-զէ շոգենաւն երէկ մայրաքաղաքս բերաւ չորս հարիւրէ աւելի նոր զինուորներ։

—Երէկ իրիկուն անծանօթ մարդ մը Մոտխանէի առջեւ մակոյկ մը նստելով ռուսական շոգենաւ մը գնացած պահուն ծովն ինկաւ, սակայն անմիջապէս ազատուեցաւ։

—Նախընթաց գիշեր ոստիկանութեան պաշտօնեայք ի Ղալաթիա պարապ գետնի մը մէջ վիրաւորեալ մարդ մը գտան, որ արքունի նաւարանի գործաւոր մըն էր Մէհմէտ անուն։ Ոստիկանք այս մարդը հիւանդանոց փոխադրել յետոյ չարագործին խուզարկութեանը ձեռնարկեցին։

—Զմիւռնիոյ մէջ երիտասարդ մը սրճարանապետ մը սպաննած էր կռուի մը առեն և ձերբակալուած։ Երիտասարդին նշանածն զգածուելով այս դէպքէն ինքզինքը թունաւորած և անձնասպան եղած է։

—Կ'ըսուի թէ անցեալ օր Պէպէքի բարձանց վրայ մէկ քանի չարագործներ որսորդի մը վրայ յարձակեր և քարկոծելով թեթեւապէս վիրաւորեր են զնա։ Ոստիկանք այժմ այդ չարագործները կը փնտռեն։

—Տարտանէլի մօտ Էսկի Սթամպոլ անուն տեղը հնութիւնք պիտի խուզարկուին։ Կայս. Թանգարանին պաշտօնեայներէն Ղալիպ պէյ երէկ Տարտանէլ ուղեւորեցաւ այդ խուզարկութեանց ներկայ գտնուելու համար։

—Յառաջիկայ շաբաթ օր պիտի սկսին Իրաւագիտական վարժարանին դասախօսութիւնք։ Աշակերտաց պարտին նոյն օրուան առաւօտուն ժամ 3½ին ներկայ գտնուիլ ի վարժարան։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

Երկաթուղւոյն ողողման պատճառաւ եւրոպական Սուրհանդակը չհասնելով մայրաքաղաքս ժամանել, Կ. Պոլսոյ Գործակալութիւնը չէ կրցած այս օրուան համար մեզ հեռագիր պատրաստել։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻԱՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 5 Սեպտ.

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

Երէկ երեկոյ գոց. (Մէջիտ. Ս. Սէրի		Գ. Կ.	20 29
Գօրսային գոցուելէն վերջը	»	»	20 27 1/2
Սերայի մէջ	»		— —
Առաւօտուն բացուեցաւ		»	20 30 1/2
Կէս օրին	»	»	20 26

ԻՍԹԻԳՐԱԶԻ ՏԱՀՎԻԼԻ

Երէկ երեկոյ	61 20
Այս առաւօտ	61 26
Կէս օր	61 24

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Փոխառութիւն	A	Սէրի	Գ. Կ.	43 1/2
	B	»	»	25
	C	»	»	20 30 1/4

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Սօսիէթէ ժէնէրալ	Անգլ.	Լր.	5 5
Քրէտի ժէնէրալ	Օսմ.	»	9 27
Դօք աք Դուան	»	»	7 7
Ռուս. Հանք Էվալէօր	»	»	5
Թրամվէյ	»	»	510
Րումելիի երկաթուղի		Փր.	79 3/4
[illegible] Լավրիոնի	Գ. Կ.		137

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմանեան ոսկի	Ղրշ.	100
20 Ֆրանքնոց	»	87 9
Անգլիական ոսկի	»	110 10
Մարք (գերմանական ոսկի)	»	107 20
Իմփերիալ	»	91 15
Ֆլորին	»	51 16
Ռուպլի Թղթադրամ	»	7 5
» արծաթ	»	95
Մէճ. արծաթ. (տարբ)	»	107 38
Վէշնոց	»	108
Չիրքնոց	»	102 20
Մեթալիք	»	100 10
Բէշլիք	»	13 10

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Բարիզ, 16 Սեպտեմբեր, ժամ 3 վայր. 40 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	95 50
» » 4 1/2 %	106 50
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ.	19 32 1/2
Օսմանեան երկաթուղի	81 25
» Րէժիի բաժնեթուղթք	323 75
Բանք Օթօման	647 50
Քրէտի Լիօնէ	810
Իտալական Ռանթ 5 %	95 95
Հելլենական 5 %	476 25
Պրիօրիթէ թիւրք (1890)	418 75
Եգիպտական միացեալ	495
Բանք տը Բարի	867 50
Օսմ. մաքս. արժէթուղթ	472 50
Սուէզի ջրանցք	2427 50
Սպանիական արտաքին	— —
Ռիօ Թինթօ	677 50
Մեռիտիոն	715
Չեք Լոնտրայի վրայ	25 26

Լոնտոն, 16 Սեպտ. ժամ 6 վայր. — երեկոյ

Անգլ. Քօնսօլիտէ	95 9/16
Օսմ. » Սէրի Դ.	19 1/16
» » » Ա.	43 1/2
» » » Բ.	25
» » » Գ.	19 1/16
Փոխառութիւն 1877	103 1/2
Բանք Օթօման	15 3/4
Եգիպտական միացեալ (ունիֆիէ)	97 3/4
» առանձ. (բրիվիլեժիէ)	103 3/4
Տայրա Սանիէ	84 1/4
Տօմանիալ (փոխառ. Րոչիլտ)	102 1/4
Հելլենական 5 %	94
Մօնօփոլ »	78 1/2
Ռուսական 1889	99 1/2
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25 26 1/2

Վիեննա, 16 Սեպտ. ժամ — վայր. —

Օսմանեան երկաթուղի	անընթեռնլի
» Րէժիի բաժնեթուղթք	138 75
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	112 40

Պերլին, 16 Սեպտ. ժամ — վայր. —

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 37 1/2
Ռուսաց Թղթադրամ	261 75
Օսմանեան երկաթուղի	81 50
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ.	19 20

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Օսմ. կայս. Պանքայի Ղալաթիոյ և Պոլսոյ դրամատնեակները գոց պիտի մնան յառաջիկայ շաբաթ, 8/20 սեպտեմբեր։

ԱԶԴ

Արեւելեան Տնտեսական Միութեան մէջ ունեցած պաշտօնս այսօրուընէ սկսեալ դադրեցուցած եմ։ Փ. ՇԱՏԱՆ

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Աշխարհահռչակ երկրախոյզ Պ. Սթէնլիի «Ուղեւորութիւնն ի Խաւարային Ափրիկէ» որ Արեւելքի մէջ իբր թերթօն հրատարակուելով այնքան անյագութեամբ յափշտակուեցաւ հասարակութենէն, այս անգամ գրքոյկի ձեւով, և մէջն ունենալով մի յատուկ քարտէս ուղեւորութեան վայրացն, հրատարակութեան եղած է Բիւզանդեան գրատան կողմանէ, Արեւելքի մաքուր տպագրութեամբ, և նուէրի համար ալ մասնաւոր գեղեցիկ կազմով, եւ կը վաճառուի ի գին 3 դահեկանի, նոյն գրատան մէջ, Սեղբոս խան թիւ 5, Ղալաթիա, և ամեն գրավաճառաց քով։

ՀԱՏԸՆՏԻՐ ՀԱՒԱՔԱԾՈՅ արձակ եւ ոտանաւոր ընտիր գրուածոց, աշխարհիկ լեզուաւ, հանդերձ ծանօթութեամբք (ՄԻՆԱՍ ԳԱՐԱՄԱՃԵԱՆ)։ Մաս առաջին։

Սոյն երկասիրութիւն կրնայ իբր առաջնորդ ծառայել մաքուր և ընտիր աշխարհաբար գրելու ի պէտս դեռավարժ ուսանողաց։

Երկրորդ մասն ընդ մամլով է, և պիտի հրատարակուի ընդհուպ։

Գին 3 ղուրուշ։ 2—2

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ԱՖԻՈՆ-ԳԱՐԱՀԻՍԱՐ, 26 յուլիս

Գեր. Արքաշամ եպիսկոպոս Մամիկոնեան դեռ կը մնայ տեղս. ազգայնոց կողմէն իբր վեց հարիւր ստորագրութեամբ հանրագիր մը մատուցած է Պատ. Թաղ. Խորհրդոյ՝ յորում կը խնդրուի որ Ն. Գերապատուութիւնն հոս մնալով յորդորէ ժողովուրդը՝ չինել Ազգ. բաղնիքը որ կէս թողուած է և բանալ աղջկանց վարժարան մը զոր փակած ենք երեք տարիներէ հետէ. Թաղ. խորհուրդը համակամ լինելով ազգայնոց խնդրանաց, յայտնեց եղելութիւնն ի Պատրիարքարան և կը ջանայ հրաման ստանալ ի լրումն իրենց փափաքանաց.

Մեծ. Յովհաննէս աղա Մանուշեան որ գովելի եռանդեամբ առատաձեռն կը նպաստէ միշտ Ազգ. շինութեանց, 400 ոսկի դրած է ընդ տրամադրութեամբ Թաղ. Խորհրդոյ. այս գումարով պիտի շինուի երկու քարաշէն մթերանոց՝ որոց միոյն վարձքը պիտի յատկանայ քաղքիս երկու եկեղեցեաց և միւսինը Ազգ. վարժարանի. շինութեան համար հարկ եղած գետնին մեծ մասը գնուած է արդէն յիշեալ բարերարին կողմէ՝ որ կը խոստանայ առաւելուլ այս գումարը ի հարկին.

Ազգ. վարժարանը չէ բարեկարգ և հետեւաբար չորս ամիսներէ ի վեր ծախսուած շուրջ 150 ոսկիներ յօդս ցնդած են. Հոգաբարձութիւնը չի գործեր ըստ պարտ և պատշաճին և ցաւալի է որ անդամոց կուսակցութեանց մէջ կը յամրանայ սակաւաթիւ՝ այլ ուսեալ և անհողմնակալ ոգւով գործող պատանեաց ձայնն.

Թաղքիս սամ. դրամատան տնօրէն կարգուեցաւ Մեծ. Սէթ էֆ. Ասլանեան փոխանակ իւր հօրեղբօր Խաչատուր էֆ.ի, որ կաթուածահար կնքած էր մահկանացուն յունիս 10ին. Սէթ էֆ. ուսեալ և բարեկիրթ երիտասարդ մ'է և օժտեալ այն բնատուր ձիրքերով զորս կը պահանջէ իւր այժմեան կացութիւնը.

Հայ մը առուտուրի համար շրջակայ գիւղեր երթալով անհետ եղած էր. ասոր վրայ տեղւոյս կառավարութիւնը զինեալ ոստիկանաց խումբ մը որ յաջողեցաւ գտնել երկու աւազակներ, որոցմէ մին սպաննած են իսկ միւսը կիսամեռ վիճակի մէջ է և կը խոստովանի թէ իրենք կողոպտած և սպաննելով սպրած են յիշեալ հայն.

Գիւղօրէից ոմանց մէջ կովերու հիւանդութիւն կայ.

Ամսոյս 24ին Սանտըգլը գաւառակին մէջ գիշերանց հրդեհ ծագելով 17 տուն և երկու խանութ այրեր են.

ԿԷՕԼՃԻԿ ԵԱՅԼԱ 23 օգոստ.

Ամսոյս 21ին տեղւոյս լիճին մէջ վերստին արկած մը պատահեցաւ. մեր Թիւրք հայրենակիցներէն մէկը իւր էշը լուանալու համար մէջը մտած էր բայց անզգուշութեամբ խոր տեղը յառաջանալով խեղդուեցաւ. հետեւեալ օրը գիւղացիք նաւակաւ ուռկան մը ձգելով լիճին մէջէն դիակը դուրս հանեցին.

Կէօլճիկ՝ երբեմն Լիւդիոյ (Ալյոնի) պետութեան Սարդիկէ մայրաքաղաքին բնակչաց ամառանոցն էր, ինչպէս պատմութիւնը կ'աւանդէ, որուն վերջի թագաւորը Կրեսոս իւր ճոխ գանձերով հռչակուած էր 567 թուականին նախ քան զՔրիստոս. Յիշեալ ամառանոցը Սալէհլի երկաթուղւոյ կայարանէն կամ Սարդիկէի աւերակներէն 4—5 ժամ իսկ Էօտէմիշէն 3 ժամ հեռաւորութիւն ունի, և վերջինէն 2000 մեթրոյ բարձրութիւն ելլելով՝ աչաց առջեւ կը ներկանայ լաւ մարգագետիններ, խնձորենի ծառեր և այլ պտղաբեր ծառեր. ասոնց մէջտեղը ընդարձակ լիճ մը կը զարդարէ, ուր միշտ թագաւորող քաղցր զեփիւռը ոչ միայն ամառ ատեն մարդս կը զովացնէ այլ եւ լիճին կապոյտ ալիքները շարժուն վիճակի մէջ կը դնէ. վերջապէս իւր առողջ օդով և ցուրտ աղբիւրներով՝ ամառանոցներուն թագուհին է. Յ. Թ.

Կ. ՊՈԼԻՍ, 25 օգոստ.

Կիրասոնոյ ազգային վարժարանը բաւական մեծ կորուստ մ'ունեցաւ՝ իւր Տնօրէն-Ուսուցչին Գալուստ էֆ. Մալաթեանի հրաժարմամբը.

Մալաթեան էֆ., որ ծանօթ է մեր ուսուցչական մարմնոյն ընտրելագոյն անդամոց՝ իբրեւ առաքինի երիտասարդ, և իբրեւ ժրաջան մշակ, կատարեալ անձնուիրութեամբ ծառայեց երեք տարի Կիրասոնոյ կրթական գործին. Մանկավարժական դրութիւնն եթէ չկրցաւ լիովին ի գործ դնել — միջոցները կը պակսէին — գէթ կրցաւ օգտակար ուղղութիւն մը տալ վարժարանին, ուղղութիւն որ կը համապատասխանէր քաղաքին կրթական պիտոյից. Իւր համեստ և անրասիր վարքով օրինակ մ'էր աշակերտաց՝ բարոյականի այն մեծ սկզբանց որք մեծ տեղ մը գրաւած էին դպրոցական ծրագրոյն մէջ.

Անվհատ աշխատեցաւ նա, համբերելով սին դատափետութեանց, որոց շատ անգամ ենթակայ եղաւ, մինչ չբնելով պայքարներու, որ ժողովրդեան այս կամ այն դասուն մէջ մերթ ընդ մերթ կը յառնէին ընդդէմ իւր և վարժարանին, եւ միայն սպասելով վախճանին, այն է՝ աշխատութեան պտուղը տեսնելու հաճոյքին.

Կիրասոնոյ ժողովուրդը չհամակրեցաւ իրեն, որովհետեւ չէր գիտէր սին ցոյցեր ընել, այլ լռիկ մնջիկ կը գործէր դպրոցին մէջ, և դպրոցէն դուրսի ժամանակը ընդհանրապէս կ'անցնէր աշխատութեան սենեկին մէջ.

Ցաւ ի սիրտ հեռացաւ Մալաթեան էֆ. չուզելով անձնուիրութիւն անձնուրացութեան տանիլ, այլուր մատուցանելու համար իւր ծառայութիւնները, այսինքն այնպիսի ժողովրդեան մը մէջ, ուր կարելի լինէր նոյն աշխատութեամբ աւելի արդիւնք յառաջ բերել անարգել.

Կար սակայն փոքր մաս մը Կիրասոնոյ ժողովրդեան մէջ, որ կը գնահատէր Մալաթեան էֆ.ի ծառայութիւններն, և ահա ատոնց թարգման ըլլալով կը փութամ շնորհակալութիւն յայտնել հրապարակաւ Մալաթեան էֆ.ի՝ փոխարէն իւր անխոնջ ջանից և արդիւնաւէտ պաշտօնավարութեան.

ԱՐՄԵՆԱԿ

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ՍՈՒՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԲՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Գ.

ԿԱՀԱՒՈՐՈՒՄՆ

Այս վերնագրոյն տակ մեր գրածները անտարակոյս մեծաւ մասամբ անլսելի պիտի մնան քանզի երբ յանուն առողջապահութեան խօսիմ, ինձ պիտի պատասխանեն յանուն նորաձեւութեան. արդ նորաձեւութիւնն և առողջապահութիւնը գրեթէ միշտ երկու երդմնեալ թշնամիներ եղած են, որոնք իրարու դէմ մղած պատերազմնուն մէջ հարիւրին իննսուն անգամ նորաձեւութիւնը յաղթանակած է. բայց գէթ ի հանդարտութիւն խղճի մըտաց նորաձեւութեան ամենէն վնասակար սովորութեանց վրայ խօսինք.

Նախ և առաջ կը բողոքենք ընդհանրապէս ընկալեալ սովորութեան մը դէմ այն է գետինը, պատերուն, սեղաններուն վըրայ, և ամեն տեղ գորգեր, ծածկոյթներ դնել. բոլոր ասոնք աչաց հաճելի, սիրուն և փայլուն են, բայց հակառողջական են, որովհետեւ շատ մը ժէրմներ այդ գորգերու, ծածկոյթներու հիւսուածոց մէջ կ'ապաստանին, օդին մէջ ծածանեալ բոլոր անմնաս կամ վնասաբեր փոշիներ գետնի գորգին վրայ կը ժողովին, որ իւր տակ դիզուած փոշին յաւիտեան կը պահէ. լաւ մաքրել և մաքուր պահուած տախտակամածը հազար անգամ լաւ է ըստ առողջապահութեան քան այս գորգեր և ծածկոյթներ. ընթերցողք անշուշտ կ'զգան թէ ես իրաւունք ունիմ, սակայն ընկերական երեւակայեալ պահանջմանց հարկին ներքեւ չեն անսար այս խրատներ. լա'ւ, և ես ալ ըստ քաղաքավարութեան չեմ պնդեր. բայց, կ'աղաչեմ, գոնէ նորաձեւութիւնն առողջապահութեան հետ հաշտեցնելու նպատակաւ հետեւեալ յանձնարարութեանս անսացէք. այն է թէ ձեր գորգերու և ծածկոյթներու, դրան վարագոյրներու եւայլն փոշին գոնէ շաբաթը մի անգամ թօթափեցէք, ասի ամենահարկաւոր է.

Ներկեալ փայտակերտք վնասակար են, քանզի գործածուած ներկերը կապար, սնդիկ և զառիկ կը պարունակեն որոնցմէ երկարատեւ (chronique) թունաւորութիւն յառաջ կրնայ գալ.

Շատ վտանգաւոր են նաեւ արուեստական ծաղիկներն, որոնք իբր զարդ սենեկայ մէջ կը պահուին քանզի այս ծաղիկներու կանանչ գոյնը միշտ զառիկի բաղադրութեամբ տրուած է. իսկ բնական ծաղիկներն անմնաս են ցորեկ ատեն բայց գիշերը ածխային թթու կ'արտաշնչեն որ առողջութեան վնասակար է, մանաւանդ երբ այսպիսի ծաղիկներ անկողնոյ սենեկաց մէջ գտնուին.

Պատերու ներկեալ թուղթերը թէպէտ սենեակ մը լաւ կը զարդարեն, սակայն իրենց գոյնը ընդհանրապէս առողջութեան վնասակար քիմիական աղերով շինուած ըլլալուն, մանաւանդ կանանչ գոյնը որ կապարի կամ զառիկի բաղադրութեամբ է, հաստատուած է թէ այդ թուղթերու վրայէն որ և իցէ պատճառաւ ներկի փոշիներ օդին մէջ ծածանելով շնչառութեամբ մեր թոքերուն մէջ կը մտնեն և թունաւորութեան նշաններ յառաջ կը բերեն. Տուն մը որչափ պատերու մէջ փորուած շատ պահարաններ ունենայ զգեստի, անկողնոյ համար, տան տիկնայք այնչափ լաւ կը դատեն այդ տուն, այո', բնակութեան մասին, բայց ո'չ ըստ առողջապահութեան. այս պահարաններ զգեստներ կամ անկողիններ կը պարունակեն, որոնք գործածութեամբ կէս աղտոտ և կամ խոնաւ ըլլալով, հոտեր կը բուրեն պահարանին մէջ որ ընդհանրապէս պատուհան չունի և օդը միշտ հոն ապականեալ է և փոխելն դժուար. ուստի շարժուն պահարաններ ամեն տեսակէտով նախամեծար են, իսկ անկողինները պէտք է որ պահարանին մէջ դրուելէ առաջ լաւ մը հովահարեն և պահարանն ալ պատուհան մը ունենայ որ օդը միշտ փոխուի. Անկողինն, որ քնացող մարդուս գիշերուան զգեստն է ինչպէս նաեւ հիւանդին, մասնաւոր խնամոց առարկայ լինելու է. երկաթեայ անկողինն և առաձգական մետաղեայ մահիճն (sommier) մեծ առաւելութիւններ ունին, ամեն օր կրնան մաքրուիլ և հովահարիլ, փայտէ և յարդէ շինուած անկողնոց նման մլուկներու նախապատրաստեալ բոյներ չեն, փոշիներու և ժանգահոտութեանց ապահով ապաստարաններ չեն. փետրով լի անկողին երբեք գործածելու չէ քանզի շատ տաք պահելով միշտ կը քրտնցնէ, ինչ որ առողջութիւնը կրնայ խանգարել. Տղոց սենեակներու մէջ երբեք զիրենք վիրաւորել կարելի եղած կարասի լինելու չէ. տղաք անգիտութեամբ հետը խաղալով կամ անոնց ձեռք զարնելով կրնայ շրջել ու զիրենք վիրաւորել, ինչպէս են սուր ծայր ունեցող կամ դիւրաւ շրջելի կարասիք, լուցկի եւն. Սենեակներու մէջ լըւացուելու և կամ զարդարանաց համար գործածուած սեղանը պէտք է մարմարիոնով ծածկուած լինի և աղտոտ ջուրերը կա'մ ուղղակի կոյանոցը թափին և կամ գրականոտիկոնով ծածկեալ և կափարիչով երկաթեայ դոյլի մը մէջ. այս լուացրան լաւ է անկողնոյ սենեակին մօտ մասնաւոր խցիկի մը մէջ զետեղել ուր լոյս և օդ մտնէ և որուն յատակը մոմեալ խիտ կտաւով մը ծածկուած լինի և իբր հանդերձարան չը գործածուի. Հակառակ պարագայի մէջ խոնաւութիւնը և հոտերը զգեստոց կը թափանցեն. բաց աստի այսպիսի մութ սենեակներու մէջ ճրագով մտնելն անզգուշութեամբ դիւրավառ կտաւէ շինուած զգեստ մը բռնկցնելու վտանգ ունի, այն ատեն լաւ է լուացարանը անկողնոյ սենեակը դնել քան թէ այնպիսի խցիկի մը մէջ ուր լոյս և օդ բնաւ չեն մտներ. վերջապէս թախանձանօք կը յանձնարարենք թէ տան մը ամենափոքր անկիւնն անգամ աչքի երեւցած տեղւոյ մը չափ մաքուր պահելու է. փայլուն հիւրանոց մը և աղտոտ սենեակներ ունենալը, աղտոտ ճերմակեղինաց վրայէն մաքուր և անբիծ զգեստ կրել կը նմանի. Ահա այս է կահաւորման մասին մեր բոլոր գրածը. ինչպէս որ կ'երեւի առողջապահութիւնը նորաձեւութիւնը չ'արգիլեր, ընդհակառակն իրեն հետ կը միանայ երբ մարդկային անձին առողջութեան վնասաբեր չէ. քանզի առողջապահութիւնը միայն մարմնոյ առողջութիւն չը քարոզեր այլ նաեւ մտաց առողջութիւն. «առողջ մարմնոյ մէջ միտք առողջ». առողջապահութիւնը կը պահանջէ որ նորաձեւութիւնն իւր հետ քայլ առնու և ո'չ թէ իւր դէմ, ուրեմն զարդարեն մեր տուները և ճաշակաւոր կերպով կահաւորեմք զայն, պայմանաւ որ նորաձեւութեանց մէջ առողջութեան վնասակար եղածները կարենանք վանել մեր տուներէն.

Դ.

ԼՈՅՍ

Անտարակոյս շատ հեռի չ'ենք այն ժամանակէն ուր ամեն կերպ լուսաւորութեանց պիտի յաղթէ ելեկտրական լուսաւորութիւնը, որ ամեն տեսակէտով լաւագոյնն է, բայց քանի որ ներկայ սերնդեան համար կը գրենք պէտք է որ արդի լուսաւորութեանց վրայ քանի մը խօսք գրենք. Ջրածնի և ածխոյ տարբեր բաղադրութիւններն, ինչ վիճակ որ ունենան հաստատուն, հոսանուտ, և կամ կազային լուսաւորութեան համար կրնան գործածուիլ. բայց ամենէն աւելի գործածուածներն հաստատուն, ճարպաւոր մարմիններն են, կէտ ձկան ճարպը (sperma ceti), մոմը, ճրագուի թթուն (acide stéarqne). եզան և ոչխարի ճրագուն, ձկանց կամ հունտերու մաքրուած իւղերն ալ լուսաւորութեան համար կը գործածուին. Նաւթի կամ կպրոյ իւղը ալքօհոլի կամ եթէրի խառնելով իբր հոսանուտ կազ կը գործածուի, վերջապէս օդային կազը, որ քարածխոյ թորումէ յառաջ կուգայ, ջրածնի և ածխոյ բաղադրութիւն մը լինելով, ամենէն աւելի լուսաւորութեան համար կը գործածուի. Բոլոր այս մարմիններ տարբեր արդիւնք ունին թէ յառաջ բերած լուսոյ փայլնութեան և թէ այրումէ գոյացեալ մարմնոց մասին. այս վերջինք սենեակին օդն ապականելու կը նպաստեն հզօր կերպիւ. մէկ հազարակրամ ճրագուի թթուն վառելով չորս առ հարիւր ածխային թթու կը թափէ յուսուն խորանարդ մեթր սենեակի մը մէջ. Ամենայն ինչ լաւ հաշուելով տան մը բոլոր սենեկաց մէջ օդային կազ ունենալը լաւագոյնն է, միայն թէ մի քանի զգուշութիւնք պիտանի են. Նախ օդային կազը վառելիք սենեկին մէջ մի օդափոխ գործի հաստատելու է, քանզի կազը վառելով ո'չ թէ միայն սաստիկ տաքութիւն, այլ նաեւ վնասակար կազային մարմիններ յառաջ կը բերէ. երկրորդ, խողովակներն իրարու հետ խնամքով կցուած լինելու են որպէս զի կազը խոյս չտայ. իսկ եթէ խոյս տայ իւր նողկանք պատճառող հոտը զինքը կը մատնէ. այն ատեն կազը օդին հետ պայթուցիկ խառնուրդ մը կը շինէ որ մեծամեծ վնասներ կրնայ յառաջ բերել. երբ տան մը մէջ կազի փախուստ մ'ըլլայ զայն առանց ճրագի փնտռելու և դուռ ու պատուհան բանալու է, այնպէս որ կազով լի սենեակին օդը դրսի օդին հետ փոխուի, յետոյ ճարպ քսուած քուրջի մը կտորով փախուստի ծակը գոցելու և լուր տալու է կազարանի գործաւորաց. գէշ շինուած ծայրեր գործածելու չէ որոնք օդին մէջ չը վառուած կազ կը թափեն որուն ամենաթեթեւ հետեւանքն է գլխու ցաւ եւ նողկանք պատճառել. բաց աստի ապակիէ շինուած ծխանի մը մէջ վառելու է որպէս զի կազը ամբողջովին վառի և բոցը միշտ միեւնոյն բարձրութեամբ մնայ. Համարացոյցը (compteur) մութ և նեղ տեղ մը զետեղելու չէ այլ ակներեւ տեղ մը և լայն տախտակէ սնտուկով մը պաշտպանելու է. ծորակներն երբեմն իւղոտելու է որպէս զի դիւրին գործածուին. վառելու համար նախ ընդհանուր ծորակը բանալու է և յետոյ ճրագը ծայրին մօտեցնելով իրեն յատուկ ծորակը բանալու է որով ամենեւին չվառուած կազ խոյս չտար, իսկ մարելու համար դարձեալ նախ ընդհանուր ծորակը և յետոյ ամեն մէկ ծայրին մասնաւոր ծորակները գոցելու է. եթէ այս վերջին զգուշութիւնը զանցառուի ամենածանր հետեւանքներու տեղի կը տրուի.

Շատեր կազով կամ մոմով լուսաւորութիւնը նախամեծար կը համարին, երբեք այս կերպ լուսաւորութիւն անպատեհութիւն մը չունի. լուսոյ համար գործածելի իւղը թափանցիկ և յստակ լինելու է, իւղը պարունակող շիշին բերանը գոց պահելու է որ օդը զայն չապականէ. ընկոյզի իւղը լուսաւորութեան համար գործածելու չէ քանզի կծու է. լամբարի գործածութիւնը քիչ մը խնամք կը պահանջէ. եթէ պատրոյգը շատ բարձր ըլլայ կամ շատ սեղմուած ըլլայ իւղը շատ ծանր վեր կ'ելլայ. իսկ եթէ շատ թոյլ ըլլայ շատ իւղ կուտայ. երկու պարագայի մէջ ալ լամբարը շատ լոյս չունենար և օդը շատ կ'ապականի. քանզի առաջին պարագային մէջ իւղը քիչ լինելով պատրոյգն ինք կ'սպառի և հոտ կ'ունենայ, իսկ երկրորդին մէջ շատ իւղ լինելուն՝ լամբարին մէջէն անցած անցած օդի հոսանքը զայն ամբողջովին չայրեր և կը հոտի. անհաւասար և կամ անբաւական կերպով կտրուած պատրոյգը դողդոջուն լոյս կ'ունենայ և ծուխ կ'արձակէ. Երբեմն լամբարը կը ծխէ ոչ թէ պատրոյգը հաւասար կերպով չը կտրուած և կամ իւղը լաւ տեսակ չը լինելուն, այլ պատրոյգին տեսակը աղէկ չը լինելուն համար, այն ատեն պատրոյգը զօրաւոր քացախի մէջ թաթխելու և յետոյ չորցնելու է. քարիւղով լուսաւորութիւնը պարզ իւղով լուսաւորութեան վրայ առաւելութիւն մը չունի, առանց զայն դատապարտելու կը յանձնարարենք լաւ զտեալ քարիւղ գործածել. լուսամփոփի (abat-jour) խնդիրն ալ լռելեայն չ'անցնինք. եթէ լուսամփոփը թափանցիկ է պէտք է կանանչ ըլլայ. եթէ անթափանցիկ է պէտք է ներքին կողմը ճերմակ և անփայլ ըլլայ.

Ճերմակ մոմերն անմնաս են, բայց գունաւորները շատ ժամեր վառելու չէ, քանզի իրենց գոյնը թունաւոր բաղադրութեամբ տրուած է, մանաւանդ կանանչ գոյնը զառիկ կը պարունակէ և վառելով օդին մէջ զառիկի բաղադրութիւն մը կը թափէ որ սաստիկ հոտ ունի.

ՏՐ. Գ. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ

ՔՕՐԷԱ

Քօրէա Ասիոյ նուազ ծանօթ երկիրներէ մին է. հին աշխարհի ծայրը եւ Հնդիկ ծովերու խորը գտնուող այդ թերակղզին դեռ եւս Չինու և Ճարօնի նըման Եւրոպիոյ հետ առեւտրական հաղորդակցութիւն հաստատած չէ. Քօրէա տեղական բարբառով Չիօ Սիէն կը կոչուի, որ չինական Չաօ-Սիէն, պայծառութիւն առաւօտեան, Արեւելք նշանակող բառն է. կլիման ընդհանրապէս ցուրտ է, հողմոց և անձրեւաց եղանակը օգոստոսին կը սկսի.

Քօրէայի թագաւորութիւնը 8 նահանգներու (Դօ) բաժնուած է զորս կը կառավարեն Մօ-ռ-- կոչուած կուսակալներ. Իւր մայրաքաղաքն երեք տարբեր անուններ ունի. Քիանկ-Ճա, Սէուլ և Հանկ Իանկ որք կը նշանակեն՝ մայրաքաղաք, արքայանիստ քաղաք և արքայական ամրոց. Այդ քաղաքին բնակիչը 200000ի մօտ է. Քօրէացիք դեղին ցեղէ են, սակայն ազնուականաց գոյնը աւելի փայլուն, դիմագծերը կանոնաւոր և մորուքնին սպիտակ ցեղին նման է.

Պուտտայականութիւն կը դաւանին և լուսաւորեալ դասուն կրօնքը Կոնֆիւկիոսի փիլիսոփայութիւնն է.

Մինչեւ 1880 Քօրէա բոլորովին գոց էր օտարաց, սակայն 1880ին Ճարօն արտօնութիւն ստացաւ Ֆուզան նաւահանգիստը մտնելու. Յայնժամ բարենորոգմանց հակառակ մասը, ժողովուրդը գըրգռեց և թագաւորը, Ճարօնի հիւպատոսն ու նաւահանգստին մէջ գտնուող մէկ քանի Ճարօնցիները սպաննեց (1882 յուլիս). Անմիջապէս ճարօնական բանակ մը Քօրէա ելաւ. բայց Չինացիք այս կնճիռներէն օգուտ քաղելով, իրենց հակառակորդ Քօրէացիները ձեռք ձգելով, արդարութիւնն ի գործ դրին. Այն ատեն 1882 սեպտեմբեր ամսուն Քօրէայի թագուհին Ճարօնի կառավարութեան հետ դաշնագիր մը կնքեց որով բազմաթիւ նաւահանգիստներ Ճարօնցւոց կը բացուէր և տարեկան մեծկակ գումար մ'ալ հատուցանել կը խոստանար Չինական տէրութեան երաշխաւորութեան ներքեւ. այս վերջնոյն պաշտպանութիւնը Քօրէայի վրայ պաշտօնապէս ճանչցուած է. Անգղիա, Ամերիկա և Գերմանիա եւս իրենց նաւերուն համար արտօնութիւն ստացած են այդ երկրին նաւահանգիստները մըտնելու, բայց Ֆրանսա դեռ ստացած չէ այդ արտօնութիւնը իւր միսիոնարներն հոն մտցնել ուզելուն համար.

Քօրէայի ընդհանուր տարածութիւնը 218192 քառակուսի հազարամեթր է եւ բնակիչը տասն ու կէս միլիոնէ աւելի է.

Ամուրիները մազերնին մէկ հիւսկէն մ'ընելով ետեւնին կը ձգեն, և երբ ամուսնանան գլխերնուն վրայ կը փաթթեն. Կանայք արանց չափ գեղեցիկ չեն. Արք ուղղաձիգ քիթ, շիտակ ծնօտ, թեթեւակի ցցուեալ այտեր, սեւ ու փայլուն աչքեր, թաւ յօնքերով, սեւ, երկար ու ցանցառ մօրուք ունին, բերաննին ընդհանրապէս փոքրիկ կ'ըլլայ. Իսկ կանայք ըստ մեծ մասին գեղեցիկ չեն. լայն ճակատ, տափակ քիթ, աչքերնին մազերնուն մօտ, մեծ բերան և լայն ծնօտ՝ Քօրէացի կնոջ մը տիպարն է. Ամուրի կանայք ալ իրենց մազերը կը ձգեն, և ամուսնացեալք գլուխնին փաթթելէ զատ չինծու մազերով ալ կը մեծցնեն զայն. Եւ այդ աճագին գլխազարդերով իրենց ... գեղեցկութիւնը կ'աւելնայ. Ամուսնացեալ կանայք մեծ վերարկուի մը մէջ ամբողջովին փաթթուած դուրս կ'ելնեն, եւ միայն աչքերնին կ'երեւայ այն ալ փողոցը տեսնելու համար. այդ վերարկուները կանաչ մետաքսէ կ'ըլլան ընդհանրապէս. ի Սէուլ՝ միայն ամուսնացեալ կանայք դուրս կրնան ելնել գիշերները. գեղեցիկ սեռին այս իրաւունքը վայելել ուզող արք ոստիկանութեան կողմէ անմիջապէս կը ձերբակալուին. օրէնքն այսպէս է.

Արքայական պարուհեաց խումբը շատ ստուար է, ասոնց հագուստները զանազան և շատ փայլուն գոյներով ներկուած են և պարած ատեննին ձեռքերնին գըտնուած թատրոնի դաշոյնները այնպէս իմն կը շարժեն որ այլ եւ այլ եղանակներ կը հնչուի.

Ինչպէս ծայրագոյն Արեւելից ամեն կողմը նոյնպէս և ի Քօրէա բազմակնութիւնը արտօնեալ է, թէպէտ միշտ առաջին կինը իւր յաջորդաց վրայ առաւելութիւններ ունի.

Երբ ութ տասը տարեկան տղայ մը ծնողքէն զրկուելով որբ մնայ, քսան տարեկան աղջկան մը հետ կը կարգեն զինքը, որ միանգամայն իշխանութիւն կունենայ տղուն ընչից հսկելու, նոյնը կ'ընեն նաեւ որբ աղջկանց համար. Երկու սեռէ այս ամուսին-տղայք ամուսնացեալներու նշաններն ու իրաւունքները կը կրեն.

Քօրէայի եզերքէն անցնող բազմաթիւ Եւրոպացիներէն դեռ ոչ ոք մտած է Սէուլէն անդին անցնիլ. Վերջերս Ֆրանսացի մը Պ. Շարլ Վարաթ առաջին Եւրոպացին եղաւ Թայքուն և Ֆուզան քաղաքներէն անդին անցնող, որով ամենէն աւելի ծանօթութիւն ունեցած է այդ երկրին բնակչաց վարուց, սովորութեանցն ու ազգագրութեան վրայ. Պ. Վարաթ հարուստ ըլլալով Ֆրանսայի մէջ միշտ կը շրջէր, այսպէս ճամբորդելու փափաք մը ծնաւ յինքն և որոշեց աշխարհիս չորս մասերն ալ այցելել.

Իւր մէկ ճամբորդութեան միջոցին Ճարօնը շրջելէ յետոյ Քօրէա կ'անցնի եւ ի Քէմուլբօ ցամաք կ'ելնէ. Հոն երեք ձի և երկու մարդ, որոց լեզուն իսկ չը գիտեր, հետն առնլով Սէուլ կ'երթայ. Հոն ալ փոքրիկ կարաւան մը կը կազմէ որ 12 մարդէ և 8 ձիէ կը բաղկանար. եւ կը սկսի յառաջանալ այնպիսի ճամբէ զոր ոչ ինք և ոչ իւր ուղեկիցք գիտէին, և նամանաւանդ սովի ժամանակ ըլլալով աւազակաց խումբեր կազմուած էին ասդ անդ.

Պ. Վարաթ իւր ճամբորդութեան միջոցին բազմաթիւ ծանօթութիւններ, ազգագրական կարեւոր գրութիւններ և հազարաւոր լուսանկարներ հաւաքած է որոցմով ուզած ժամանակը ծայրագոյն Արեւելից վրայ հետաքրքրաշարժ ուսումնասիրութիւններ պիտի կրնայ հրատարակել.

Պ. Վարաթ Քօրէայի ճամբաներուն վրայ բազմաթիւ արձաններ տեսած է, որոց ամեն մէկը առասպել մ'ունի եղեր. Մասնաւորապէս կը յիշատակէ հատ մ'որուն արձանները շատ ստուար և 2 մեթր ալ բարձր են եղեր. Ասոր առասպելը այսպէս պատմած է իւր մէկ բարեկամին.

Լուսնոյ Երգ. օրը Տէրութեան աւագանիներէն մին՝ Զանկ, իւր դուստրը կանչել տուաւ և ըսաւ նըրա.

«Աղջիկս, եթէ գիւղացի մը լաւ հունձք ունենայ, զայն իրեն պահելո՞ւ է թէ դըրացիներէն կամ բարեկամներէն մէկուն տալու է.

—Հա'յր, այդ ի՞նչ տարօրինակ հարցում է, պատասխանեց դուստրը, հարկաւ իրեն և իւր ընտանեացը համար պահելու է.

—Շատ լա'ւ, հաւանութիւնդ առի, դու ալ իմս պիտի ըլլաս, որովհետեւ դու ալ իմ հունձքս, իմ պտուղս ես»

Եւ ամուսնացաւ նըրա հետ. Հետեւեալ օրը յուսահատութենէն անձնասպան եղաւ խեղճ աղջիկը.

Ասոր վրայ Քօրէայի մէջ մեծ երաշտութիւն մը տիրեց, և հակառակ թագաւորին և ժողովրդեան մատուցած հազարաւոր զոհերուն երկինք անգութ մընացին և բազմաթիւ անձինք մեռան սովէն. Յայնժամ թագաւորը բոլոր բարձր պաշտօնատարները ժողովի կոչեց, եւ արդէն արեգակը բացակեց կը փայլէր, երբ խորհրդարան մտաւ նախարարն Զանկ, ամենուն զարմանաց առարկայ եղաւ. գլխարկը սպիտակ ցօղով ծածկուած էր. Թագաւորը զինքը ձերբակալել տըւաւ, և չարչարանքով դատաստանէ մը յետոյ խոստովանեցաւ թէ իւր դստեր ամուսինն էր. Անմիջապէս կտոր կտոր ըրին զինքը եւ յօրինակ այլոց արձանները կանգնեցին.

Վ. ԳԱԼԲԱՔՃԵԱՆ

ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
(Պէյլէրպէյի և ...)
ՍԿԻՒՏԱՐ
(Հնգետասաներորդ տարի)

Վարժարանս իւր ԺԵ տարեշրջանը թեւակոխեց սեպտեմբերի սկիզբն.

Աշակերտաց վերամուտը և նորոց ընդունելութիւնը սկսան սեպտեմբեր 3, երկուշաբթի օրէն.

Դասուց սկզբնաւորութիւնը տեղի պիտի ունենայ սեպտ. 10, երկուշաբթի առաւօտ.

5—5 162 Ռ. Յ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ

ՀԱՄԱԶԳԵԱՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ ՕՐԻՈՐԴԱՑ

Վարժարանս վերստին բացուեցաւ այս երկուշաբթի, 3 սեպտեմբեր

Այս առթիւ խնամակալութիւնս պատիւ ունի ծանուցանելու թէ Օր. Ա. Պ. Քլէման, հեղինակ այլ և այլ փռանսերէն երկասիրութեանց և ի վերջոյ՝ դաստառ ի Կլասքօ, ... որ, ըստ վերջին յայտագրոյ վարժարանին, վարժարանիս համար յատկապէս հրաւիրուած էր ի Պոլիս, պիտի սկսի իւր դասախօսութիւններն և ի մասնաւորի նոր դաս մը առանին տնտեսութեան՝ որուն ներկայ կրնան գտնուիլ վարժարանին նախկին աշակերտուհիք և այլ փափաքող օրիորդք.

Թէ այս դասուն ներկայ գտնուիլ եւ թէ նորէն աշակերտ արձանագրուիլ ուզող օրիորդք կրնան դիմել ամեն օր մինչեւ կէսօր, առ Տիկին Տեսչուհին, ի վարժարանն, Լալէ փողոց, Թիւ 11, Բերա.

4—6

ՎԱՐԺԱՐԱՆ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆՑ ՎԵՆԵՏԿՈՅ
Ի Գատը Գէօյ Մօտա-Պուռնու

Վարժարանս վերստին սկսաւ իւր տարւոյս ուսումնական շրջանն սեպտեմբերի 3ին՝ երկուշաբթի օր. Նոր աշակերտներու ծնողք կամ խնամակալք կրնան Տեսչութեան հետ խօսակցիլ ի Սեղրոս խան (Կալաթա Փէրշէմպէ բազար) երեքշաբթի եւ ուրբաթ. իսկ շաբթուն մնացեալ օրերուն՝ ուղղակի վարժարանին մէջ ի Գատը գիւղ.

6—5

Վալս Տէլիսիէօզի ջուրն, Թիւ 1 աղբիւր, կալաքարային ալքալականներով աւելի հարուստ է քան Վալ Սէն Ժանը, և ասկից զատ կը բովանդակէ երկաթի աղեր, որք մարմինը կը զօրացնեն փոխանակ տկարացնելու.

Վալս Տէլիսիօզներու ընդհանուր մթերանոցն է ի Բաղաքէօյ, Տէյիրմէն խան, Ղալաթիա, Կ. Պոլիս.

Վալս Տէլիսիէօզներու գինն է 60 ղրուշ 12 շիշերուն համար, որք կը յանձնուին տունը, կամ շոգենաւուց եւ երկաթուղւոյ կայարանները. 25 շիշերը 112 ղըշ. 50 շիշոց սնտուկը 216 ղրուշ.

604 8—9

ՀՐԱՒԷՐԱԿԱՆ

Տպարան եւ Գրատուն
ՔԱՐՏԱՑ
Ն. Ճ. ԱՐԱՄԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Զագմագճըլար Եօգուշու
Ճակըրեան խան, Թիւ 8, 9, 10, 11

Պատիւ ունիմ ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ բարեյիշատակ Հօրս՝ ճանիկ Արամեանի համբաւաւոր Տպարանն՝ զոր ցարդ օտար ձեռներ կը վարէին՝ այս անգամ ուղղակի մեր վարչութեան ներքեւ առած եմ:

Այս առթիւ պէտք եղած միջոցներն ի գործ դրած եմ յիշեալ գործատունս համար զանէ անոնց որք բարեհաճին իրենց վստահութեամբ պատուել զինք:

Տպարանիս մէջ կը գտնուին Հայերէն, Տաճկերէն, Գաղղիերէն, Յունարէն, Պուլկարերէն եւայլ ամեն լեզուէ տառեր՝ իրենց պարզ եւ զարդարուն տեսակով: Ինչպէս յառաջ եւս այսու եւս ամենամեծ խնամով պիտի տպագրուին ամեն տեսակ գըրքեր, ինչպէս նաեւ հասարակական Հրաւիրագիրներ, Այցետոմսեր, Նամակագլուխներ, Մահազդներ եւայլն, եւն:

Տպարանս իրեն նշանաբան ընտրած է Գեղ չափաւորութիւն, պարկեշտութիւն, փութաջանութիւն եւ այն ամեն հանգամանքներ որք յատուկ էին ճանիկ Արամեան Տպարանին: Կը հրաւիրուին Պատ. Հեղինակք եւ Արգոյ Ազգայինք փորձով հաստատել մեր բառերն:

ՆԵՐՍԷՍ Ճ. ԱՐԱՄԵԱՆ

ԾԱՆՕԹ. — Գաւառներէ եկած յանձնարարութիւնք ամենայն ճշդութեամբ եւ փութով կը կատարուին:

ՍԻՄՈՆ ԴԱՐԱՄԱՃԵԱՆ

ՀԱՒԱՔԱԾՈՅ
Ընտիր Գրուածոց
Ազգային եւ Օտար Մատենագրաց
(Արձակ և Ոտանաւոր)

Այն ընտիր գործն ցարդ հրատարակուած հաւաքածոյներու մէջ առաջին տեղը կը բռնէ, ունի ճոխ պարունակութիւն մի ընտիր դասակարգութեամբ՝ շահագրգիռ և հետաքրքրական ուսանողաց համար. Երկասիրողն Եւրոպացի մեծ հեղինակաց հետեւողութեամբ յաջողած է լաւագոյն մեթոտով մի առաջնորդիլ աշակերտս յաւուր մայրենի լեզուի.

ՀԱՒԱՔԱԾՈՅՆ կը բաղկանայ երկու մասերէ. Ա. մասին մէջ կը բովանդակին գեղեցիկ հատուածներ, պատմական և նկարագրական գրուածներ, առակներ, եւն. Գինն է 3 դահեկան. իսկ Բ. մասին մէջ որ առաջնոյն կրկինն է ու մեծագիր, կը պարունակէ մեծ մասամբ անտիպ գրուածներ, գրագիտական գլխաւոր կանոններ, 35 հայ հեղինակաց հակիրճ կենսագրութիւններն, առածներ, բարոյական խրատներ, բառագիտական ծանօթութիւններ եւն եւն. Գինն 7 ուկէս դահեկան. կը ծախուին ամեն հայ գրավաճառաց քով.

Այն գործոյն կեղծ օրինակներէն զգուշանալու համար բաւ է միայն կարդալ գրքին ճակատն.

ՍԻՄՈՆ ԴԱՐԱՄԱՃԵԱՆ. 164

ԱԶԴ

Անտօլ...չեան շոգենաւը, Նաւապետ Համպլին, Լիվրբուլէն աստ կ'սպասուի ամսոյս 18ին.

ԷՆՏ. ԼԱՖՈՆՏԷՆ
Գործակալ Անտօլ...չեան ընկ.

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՒ ՇԱՀԱՆԷ

Երզագ վէ հուպուպաթ անպարլարը իչիւն ալընաճագ ֆասուլեա, նոհուտ, հըրնթա, տարը վէ մըըըրն միւնագասալարընա պաշլանաճաղընտան թալիպ օլանլարըն բազար վէ չարշէնպէհ կիւնլէրի Խազինէի Խասսաի Շահանէյէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

3 իյլուլ 306
600 1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Պրուսաաա տէրտէսմի ինչա օլան մէքթէպի խասսի իչիւն ետթմիչ պէշ սանթիմ արզ վէ թուլընտա վէ օն իքի սանթիմ գալընլըղընտան աչաղը օլմամագ վէ իյլուլը ղայէսինէ գատար մէքթէպէ քեամիլէն թէսլիմ իտիլմէք իւզրէ միւնագասայա գօնուլան իքի պին տաշ տէօշէմէլիք Թըրըէսմէ Թաշըընըն պէհէրի օթուզ պէշ ղուրուշա մահալլինտէքի թալիպի էօհտէսինտէ պըրաքըլմըշ վէ իյլուլըն տօգուզընճը բազարը գաբարը գաթի կիւնիւ օլտըղընտան թալիպ օլանլարըն Պապը Սէրասքէրիտէ ինչաաթ գօմիսիօնընա կէլմէլէրի իլան օլունուր.

4 իյլուլ 1890
Նօ. 3 1—3

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳՂԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգղ. Ոսկի 1,000,000

"ՖԻՆԻՔՍ"

Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՓԻՆԻՔՍ, հիմնեալ աւելի քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետեարք Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրներն են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն:

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 17,000,000 Անգղ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար: 51

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի՝ նոյ... ուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ սա... րագրելոցս, որք ունին լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն:

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց Թիւ 12, Սանտալճը խան, Ղալաթիա, Աւստրիական թղթատան վերև:

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ եւ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	ֆռանք 8,000,000
Պահեստի դրամ ցվերջ յունիս 1889	» 5,604,722
Տարեկան հասոյթ » » »	» 12,773,779

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք.

Լիազօր Ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ՖՌԱՆՔՖՕՌԹՈՒԱՁ

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ ֆռանք 6,250,000 Պահեստի դրամ ֆռանք 1,270,300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և դրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք: Այն նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկերութիւնս միացած է եւրոպեան 13 ուրիշ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամագլուխն ու պահեստի դրամն է Աւելի քան 100,000,000 ֆռանք

Լիազօր Ներկայացուցիչ համայն Թուրքիոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ. Պոլիս, Պահչէ-Գաբու, Անանիատիս խան. 3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԻՐԱՍԲԵՐԻ

Մուպայիա օլընաճագը վէ խուլըն խիչինճի կիւնի գարարը գաթ'իսի միրիքէճեկի եփմեճէ խըան օլընան խրի խիւզ էսի պին փիյէ պուլգաւերն եէմլը մեզփիւր սօրմէրլա միւսատիֆ օյմաք իւէ գարարը գաթ'իսի վիրիլէճեմիշ մեզփիւր միգտար ասխի խիւզ պին փիյէեէ թէնզիլ գըլընարագ պէհէր փիյէսի ալթմըշ ղէտի զրաւ ծ փարաիա թալիպի իսգերինաէ պուլընմըշ օլդուղընտան վէ խուլըն ալթընճը փէնչշէնպիհ կիւնի թէքրար ալը միւնագասա գարարը գաթ'իսինին իխալէ վէ սէքիզինճի կիւնի սաաթ սօգուզա գատար խիւզ պէշ թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթ սաթընալմա գոմիսյոնընա գէլմէլէրի իլան օլունուր:

4 Իլուլ 1890

Նօ. 2 2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԻՐԱՍԲԵՐԻ

Դօսօվա մէփգըրինաէն Նագօվա մէվգըինաէ պուլունան ասաքիրի չահանէ իչուն մաճզանինաէ մէփզուլի միւնագասասը պուլունան էրզագը միւթենէվվիա վէ սաիրէնին պուրաճա ի թասրիա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթ սաթընալմա գոմիսյոնունա գէլմէլէրի իլան օլունուր.

1 Իլուլ 1890

Նօ. 1 3—3

ՄԱՐԱՎԻԼԻԱ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

Ծակեր կը ծեփէ խորչումներն և ամէն կերպով յառաջ եկած աղէներըն: Կ'անհետացնէ ծակերն նշաններըը, ցաներն, արեւէ թողած աղտերըն եւլն:

Դեղերն կամայ երիտասարդութեան ամեն հրապոյրներըն: Դեղերին ամեն ներքին խնամոց համար թանկագին զկում:

Թուրքիոյ համար Ներկայացուցիչն է Գ. Ֆ. Պէլլիա, Զրնարբլեան խան, Պոլիս: Ընդհանուր մթերանոցն է Եամանտ Պարուսեան, Ղալաթիա, Սէրբոնէյ գոլտօրլըը, Վալդէառ քարի—Ներկեսն գտնուելու համար, գիտել միայն մթերանոցն: 33

ՊՈՒՏԱՓԷՇԹԻ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆ (ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ) ԱՂԲԻՒՐ

1885ին Հունգարիոյ Մայրաքաղաքի Տիեզերական ցուցահանդէսին մէջ յառաջադիմութեան, մրցման կարողութեան եւ արտածման մեծ միտալն տուած է, զոր այդ ցուցահանդեսին դարուարդ նշանակած էին իբր առաջին մրցանակ մաքրողական հանքայրոց համար:

Այս աղբիւր մեծագոյն մրցանակներն պատուած է իւր ցուցահանդէսի մէջ. կը փայլի եռթն ոսկեայ եւ արծաթեայ միտալներով բայց առաւել բժշկական աշխարհին համարումը կը վայելէ իր ազդուութեան և անուշութեան զարմանալի կարողութեան համար:

ՖՐԱՆՍՈՒԱ-ԺՈԶԷՖ աղբիւր միջերս գրաւ... ամենի և Վարդ բժշկաց Աւստրիայէն և Լոնտոնի համբաւաւոր բժիշկ-հարկրդայ հիւանդանոցին. բաց առաւ, այս ջուրն ու գեն առաւելին փորձով կը յայտնէ Ինգլինըր: Այս ջուրերն վրայ առաւելներ ծրարար կը տրուին այս ջրին բոլոր մեծ բանաձերու, գլխաւոր դեղատանց և Պուտափէշթի գրասենեկին մէջ:

Կ'մանօրինակ ուրիշ ջրերու հետ շփոթութեան առաջքն առնելու համար, խոհեմութիւն է միշտ փնտռել ՖՐԱՆՍՈՒԱ-ԺՈԶԷՖԻ մաքրողական ... գիւ ... րին նշանը որ կը գտնուի ամեն շիշերուն վրայ:

ԴԻՐՄԱՆԵՑԷՔ ՄԻՇՏ ՋՈՒՐՆ FRANÇOIS JOSEPH ՊՈՒՏԱՓԷՇԹ (ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ)

Խուրախուկուր նշանակի սկիւրը ստամոքսներ մաքրելու համար:

ԱՄԷՆ ՈՒՐԵՔ ԿԸ ԾԱԽՈՒԻ

Կը գտնուի Տ. և Մ. Մէգիրի և Ս. Փրեսգիաեւ՝ Պոլիս, Ս. Գասպարեանց և Ա. Թիթեան՝ Ղալաթիա, Յ. Պանդալեան՝ ի Բերա: Թուրքիոյ համար որթակալն է Գ. Ֆ. Պէլլիա, ի Պոլիս: 34

Կ'անհետացնէ ցաւերը կամ բնաւութիւնն որք յառաջ կուգան Զղացուէ, Ցօգացուէ, Գլխացաւէ, Շնչարգելութենէ, Հազէ, Ուղէղի յոգնութենէ, Զղային գրգռումէ, Մոտնհօղութենէ, Օգին տաքութենէն, և այլն. ՖՈԼԼԷԻ ՕՇԱՐԱԿԸ կուտայ խաղաղ քուն մը, կանոնաւոր քունին նման. իւր գործածութիւնը չունի ափիոնի կամ մորֆինի անպատեհութիւններէն ոչ մին.

«Բլորալը հիւանդին տալու լաւագոյն եղանակն է այս. լաւ կը պահուի, եւ ստամոքսը չգրգռեր»:

ՁԵՒՍԱՐԱՆ ԲՐՈՑ. ՊՈՒՇԱՌՏԱՅԻ

ՖՈԼԼԷԻ ՕՇԱՐԱԿԸ կը ծախուի ամէն երկ այ գեղատանց մէջ, և կը պատրաստուի Լ. Ֆաւէռի տան մէջ, 19, ժագոպ փողոց, Բարիզ: Բարձրագոյն վարձատրութիւններն և ոսկեայ միտալներն ստացած է Սիտնէյի, Ամստերտամի, Բարիզի և այլ միջազգային ցուցահանդէսներուն մէջ: 61

ՈՍԿԵԱՅ ԵՒ ԱՐԾԱԹԵԱՅ ՎԵՑ ՄԻՏԱԼՔ	ԱՐՄԱՏԱԿԱՆ ԲՈՒԺՈՒՄՆ ՍՏԱՄՈՔՍԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵ ՆՑ	ՊԱՏՈՒՈՅ ՎԿԱՅԱԿԱՆ 1872 ՓԱՐԻԶ

ՏԻՒՌԱՆԻ ԳԻՆԻ

107

Ֆրանսայի և օտար բժշկաց 4,000է աւելի ներբողալից վկայութիւնք կ'ապացուցանեն ազդեցութիւնն այս գինիին, որ Ալիքանթէի գինիին չափ ախորժահամ է:

[illegible]

Կեդրոնատեղի՝ ՑԱՆՆԻ ԵՒ ԺՈՒՏԱՆ, 4, Կամուրջի հրապարակ, Պոլիս

ՄՈԳԱԿԱՆ ՆԵՐԿ

Նոր գիւտ — Մազերուն գոյնը փոխելու համար մեկ երկու անգամէն, առանց ուրիշ ձիւթի գործածութեան և կամ լուացքի.

ՇԱԳԱՆԱԿԱԳՈՅՆ ՍԱՄ ԲՆԱԿԱՆ ԿԱՍՏՈՒՅԱԼ ՍԵՒԻ

Բոլորովին վնասակար թէ խառնուրդներու և խամաշութեան համար անմիջապէս կը փոխեն այդ գոյնը շագանակագոյն կամ թուխ սևի:

Փորձը ցոյց տուած է թէ այս ներկն մ'ը չափ գեղեցկացնէ նմանները որպէս որեւէ պատրաստութիւններէ, իր առաւելութիւնն է մազերուն ամէնէն բնական երեւոյթը տալ և ամենեն ուշադիր դիտողն ի զուր հանել կը կարենայ ներկը անհունը, որով կը մազերն թեթև կ'անոնցն և նոր այժ կուտայ մազային մարմնին. Ուշադրութեամբ կարդալ:

ԳՈՐԾԱԾՄԱՆ ԵՂԱՆԱԿԸ

Արուեստի երկրորդ գործածելէն առաջ և փոքր քանակութեամբ հեղուկին գինել սկուտեղակի մը մէջ, յետոյ բարակ զննուկ տառադրով մը կամ այդ հեղուկին մէջ թրջած սպունգով մը թեթեւ կերպով մազերուն վրայ անցունել զայն, այնպէս որ ամբողջ մազերը թրջին: Ապա գլուխը բաց պահել մինչև որ հեղուկը ցամքի. Բոլոր մազերը մեկ չոյլուկով ամենայն երկու գործածութեան պէտք ունին, այլոց համար մեկ անգամն բաւ է: Եթէ մեկ երկու անգամէն աւելի գործածուի, գոյնն աւելի թուխ կ'ըլլայ: Անգամ մը որ ուզուած գոյնը ձեռք բերուած է, զայն տարիներով պահելու համար կը բաւէ երկու շաբթուան մէջ անգամ մը հեղուկին գործածել. Նոյն եղանակը գործածելու է մօրուքին և պեխերուն համար: Գինը կայ՝ գլուխը լուալ գործածութենէն առաջ կամ ետքը: Միայն ձիւթն և Ակռներ լուալ ... ...

Աւան. Եթէ ուզուած գոյնը ձեռք չբերուի մեկ երկու գործածութենէն ետք, գլուխը լուալու է թէ՛ մը ... ... գլուխն քանելու է այդ ներկին մէջ թեթեւաշեա թրջած սպունգ մը, և ուզուած ազդեցութիւնն յառաջ կուգայ անմիջապէս:

ԿԵՂԾԵՐԷՆ ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ

Միակ կեդրոնատեղի ԷՏՄՈՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ, ԱՆԳՂԻԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ, Վ'դվօտա, Պաղչականցին քով, կայարան Ղալաթիա-Շիշլի Թրամվէյից, Թիւ 95 և 97, Ղալաթիա: 601

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԴԱՒԼԸՄԱՆ ԵՒ ՊԼՈՒՄՊԼԸՐԿԻ

Ղալաթիա Պէօյիւք Միլլէթ խան, միջազգային թղթատարատան վրայի յարկը

Այս նշանաւոր գործատունն որ արժանաւոր համբաւ մի ստացած է ի մեզ, այս ձմրան եղանակին աւելի իւր վաճառքներու քանակութեան վրայ յաւելում մի կ'ընէ, որ արդէն բազմաթիւ է Ֆրանսական, Անգղիական, Գերմանական եւ Պելճիական ընտրելու զանազան տեսակներով:

Հետեւորութ իւր բաւն գործարանին ապրանքներուն վրայ որ, են՝ օծանի համար ամեն տեսակ ճերմակեղէնք, բանուած, կիսագդեստ, քալիքօ, փորուէ, թաշկինակ, սեղանի սփռոց, շապիկ, շապկընկեր, սատանաք, փլանէլ կանանց օրիորդաց և փոքր աղջկանց համար զարդագդեստներ, աւելցած է ուրիշ տեսակ անթիւ նիւթեր բոլորն ալ ընտիր տեսակէ:

Համարատիպ զարմանք կը գրաւէ մանաւանդ այն վայելուչ և զանազան տեսակ վերարկուներ և ճաքէթներն կանանց օրիորդաց և աղջոց, որք բոլորն ալ վերջին նորաձեւութեան համեմատ ճաշակով ու չքեղութեամբ յօրինեալ են:

Ցուցնելու մի բրած է նաև արդարուած զգեստներու պատրաստութեան նորաձեւութեան վրայ որ արդէն ծախ է այնքան, և իւր ընդարձակ արհեստանոցին չնորհիւ կրնայ կատարելապէս գոհացնել բոլոր իւր յաճախորդները նոյնա ճաշակին ու բարձանաց համեմատ ի գործ դնելով ինչ որ ապրանքին: Կը գտնուի նաև մինչեւ 16 տարեկան տղայոց համար ամեն տեսակ զգեստներ բայթօներ խիստ չափաւոր գներով: Կը ծախուին մեծ եւ փոքր քանակութեամբ.

ՍԱԿԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ՉԿԱՅ 8

ՀԱԶԻ ՇՆՁԱՐԳԵԼՈՒԹԵԱՆ, ՊՐՈՆՇԻԴԻ, ՀԱՐԲՈՒԽԻ, ՑՐՏԱՌՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՁԱՅՆԻ ԿԵՐԿԵՐՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՇՆՁԱՓՈՂԻ Ե ԽՌՉԱՓՈՂԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ դէմ իբր ապահով դարման այս դեղին վայելած համբաւը մինչ կը հաստատուի այն բազմաթիւ նամակներով զորս Պ. Բուէլ կ'ընդունի անոնցմէ որք գործածած և ճանչցած են նորա յատկութիւնները:

«Անգլիոյ Թագուհւոյն ՆԷԳԻԼ Թղթակցութեան վրայ, ի Ուէյ, ըՍկօթիա:

«Սիրելի պարոն, Ըսա որում կը նեղուէի յամառ հազէ մը որ գիշերը կ'արգիլէր ինձ քնանալ և ցերեկը հանգիստ անցունել, վ. ամ. նոմս փարթնէսյան ձեռքասէզ ինձ գործածել ձեր անզուգական բալասանէն անոնցի հաւատալ ձեզ թէ առաջին գործածութենէն իսկ զգալի բարւոքում կրեցի, առանց իսկ պէտք ունենալու գործելու գազանդունչը, և առաջին փոքր սրուակը բոլորովին բուժեց զիս. Ուստի անոր ազդեցութեան վրայ ունեցած մեծ վստահութեամբ կը յանձնարարեմ զայն այլոց. (Ստոր.) Վ. ԼԻՆՁԷԼ, Նեգիլ Թղթակցութեան»

Կը վաճառուի ամեն գեղատանց և արտօնեալ գեղերու վաճառականաց քով, շիշը 1 շիլին ½ բենսի, 2 շիլին 3 բենսի և 11 շիլինի—Պատրաստեալ ձեռամբ ԹՈՄԱՍ ԲՈՒԷԼԼԻ, 4, Ալպիոն Բալէյս, Պլաքֆրիէրս, Լոնտոն:

Մեծաքանակ և փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ Ներկայացուցչին քով.

106 Մ. ԷՏՄՈՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ

Անգլիական Ընդհանուր Մթերանոց, Վ'դվօտա, Պաղչականցին քով, կայարան Թրամվէյից, 95 և 97

MERVEILLEUSE DÉCOUVERTE!

Plus d'ASTHME, Plus de SUFFOCATIONS

Les Papiers, les Poudres, les Cigarettes, à base de narcotiques, calment momentanément vos souffrances épouvantables, mais vous tuent sûrement.

ASTHMATIQUES!

Le SEUL CURATIF de l'ASTHME, Le SEUL REMÈDE INOFFENSIF qui GUÉRIT, c'est la

LIQUEUR DE L'ÉTOILE

du Chimiste Lantes, perfectionnée et préparée par Mario LECHAUN, Phn-Cn, 164, r. Ste-Catherine, BORDEAUX

Une intéressante Notice, contenant tous les renseignements sur la médication et de nombreuses attestations de son efficacité, est envoyée gratis et franco à tous ceux qui la demandent.

DÉTAIL : Dans toutes les bonnes Pharmacies.

COMP RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՆԱՒԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՈՒՐԻ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Օր մեկն.	Ժ. Ը. Ե.	Երթալու տեղ		
Բշ.	3 15	Եր.	Օտեսա	
Գշ.	4 16	5 Եր.	Ալեքսանդրիա	
Դշ.	5 17	10 Առ.	Անատոլու	
Դշ.	5 17	10 Առ.	Սեվաստոփոլ	
Եշ.	6 18	2 Եր.	Օտեսա	

Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել առ Գործակալութիւնն Ռուսական ընկերութեան ի Բիրէճ Գաբու: 10

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴԱՑ

Գիծ Կ. ՊՈԼԻՍ—ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՊԷԼԼՈՎԱ

Կառախումբ Կ. Պոլսէն մեկնող	Խառն. ճեպ. թ. 2 Բշ. Եշ.	Կառխ. ճեպ. թ. 4 Ամ. օր	Կառխ. խառն թ. 52 Ամ. օր
	Երեկոյ Ժ. Վ.	Երեկոյ Ժ. Վ.	Առաւ. Ժ. Վ.
Կ. Պոլիս ... մեկնում	7 20	8 15	7 50
Գում-գաբու			8 08
Եէտի-գուլէ			8 22
Մագրիգիւղ			8 39
Այաստեֆանոս			8 52
Քիւչիւք—Չէքմէճէ			9 03
Արտրթա—գուլէ			9 47
Հատըմքէօյ		9 46	10 23
Չաթալճա			11 06
Գապագլճէ	9 50	10 46	11 45
Սինէկլի			12 51
Չէրքէզքէօյ ժամանում		12 02	1 33
Չէրքէզքէօյ մեկնում		12 04	2 00
Չորլու	11 50	12 47	2 50
Մուրադլը — Քէօրէքլի			3 38
Սէյտլէր—Չիֆթլիք			4 09
Լիւլէ—Պուրկազ		2 19	4 49
	Բշ.—Եշ.		
Պապա—Էսքի	1 55	2 51	5 35
Բավլօ—քէօյ			6 16
Ուզուն—Քէօփրիւ		3 57	7 05
Գուլէլի—Պուրկազ		4 15	7 47
Ուզրի			8 13
Ադրիանուպոլիս ... ժմ.	4 14	5 09	9 00
			Երեկոյ
Ադրիանուպոլիս ... մկ.	4 19	5 19	1 00
Գառըպէգլի			1 40
Մուսթաֆա փաշա ժմ.	5 15	6 15	2 18
Մուսթաֆա փաշա մկ.	5 20	6 30	2 33
Հարմանլը ժմ.	6 4	7 12	3 32
Հարմանլը մկ.	6 9	7 27	3 48
Թըրնովա-Սէյմէնլի ժմ.		7 51	4 20
			Կռխ. խառն. թ. 121 Ամ. օր Բշ-Եշ Երեկոյ
			4 45
Թըրնովա—Սէյմէնլի մկ.		8 01	5 45
Գայաճըք—Հասքէօյ		8 38	7 11
Եէնի—Մահալլէ		9 27	8 00
Բարագլը	8 32	9 53	8 55
Գաթմանիգա—Աթմանլը		10 20	9 00
Փիլիպէ ժմ.	9 21	10 42	9 50
Փիլիպէ մկ.	9 31	11 2	10 30
Թաթար Բազարճըգ		11 58	11 22
Սարամպէյ ժմ.		12 23	Ճեպ. Բշ.
Սարամպէյ մկ.		12 24	1 52
Պէլլովա ժմ.	11 10	12 48	12 00
	Առաւ.	Երեկոյ	Ճեպ. Եշ. Եբ.
	Ճեպ.—Բշ.		
Սոֆիա ժմ.	3 18	4 29	5 30
Նիշ	8 20	10 04	
	Ճեպ.		
Պելկրատ	2 45	4 48	
Պուտապէշթ	10 05	1 25	
Վիեննա	3 15	7 15	
	Ճեպ.		
Ակիւպ		1 49	
Սէլանիկ		9 55	

Կառախումբ Կ. Պոլիս եկող	Արեւ. ճեպ. թ. 1	Կառխ. ճեպ թ. 3 Ամ. օր	Կառխ. խառն. թ. 123 Բշ-Եշ
	Ժ. Վ. Բշ. Եշ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
Սէլանիկ ... մեկնում		6 00	
Ակիւպ		1 49	
Վ. Պէննա	8 25	, 00	
	Ճեպ.—Բշ.		
Պուտապէշթ	2 35	2 40	
Պելկրատ	9 30	1 55	
Նիշ	3 20	5 44	Բշ. Եշ.
Սոֆիա	9 00	12 16	8 45
	Ճեպ.		
	Առաւ.	Երեկոյ	Առաւ.
Պէլլովա մկ.	12 40	3 57	1 00
Սարամպէյ		4 15	1 30
Թաթար Բազարճըգ		4 42	2 10
Փիլիպէ ժմ.	2 12	5 35	3 18
Փիլիպէ մկ.	2 17	6 00	3 45
Գաթմանիգա—Աթմանլը		6 21	4 10
Բարագլը	3 08	6 47	4 34
Եէնի Մահալլէ		7 12	5 47
Գայաճըք—Հասքէօյ		8 01	7 10
Թըրնովա-Սէյմէնլի ժմ.	4 55	8 33	7 :5
			Կռխ. խառն. թ. 124 Ամ. օր Բշ-Եշ Առաւ.
Թըրնովա—Սէյմէնլի մկ.	5 00	8 42	8 42
Հարմանլը ժմ.	5 24	9 06	9 15
Հարմանլը մկ.	5 29	9 21	9 35
Մուսթաֆա-փաշա ժմ.	6 10	10 02	10 33
Մուսթաֆա-փաշա մկ.	6 15	10 17	10 53
Գառըպէգլի			11 32
Ադրիանուպոլիս ... ժմ.	7 09	11 15	12 10
			Երեկոյ
			Կռխ. խառն. թ. 51 Ամ. օր Առաւ.
Ադրիանուպոլիս ... մկ.	7 14	11 25	6 2
Ուզրի			7 13
Գուլէլի—Պուրկազ (Պ.Ֆ.)		12 19	8 25
Ուզուն—Քէօփրիւ		12 38	8 59
Բավլօ—քէօյ			9 40
Պապա—Էսքի	9 36	1 60	10 33
Լիւլէ—Պուրկազ		2 18	11 10
Սէյտլէր—Չիֆթլիք			11 46
Մուրադլը—Քէօրէքլի			12 18
Չորլու		3 48	1 16
Չէրքէզքէօյ ժմ.	12 12	4 23	2 00
Չէրքէզքէօյ մկ.	12 17	4 30	2 25
Սինէկլի			3 18
Գապագլճէ			4 09
Չաթալճա	1 57	6 11	4 50
Հատըմքէօյ		6 47	5 11
Արտրթա—գուլէ			6 17
Քիւչիւք—Չէքմէճէ			7 00
Այաստեֆանոս			7 18
Մագրիգիւղ			7 43
Եէտի—գուլէ			7 57
Գում—Գաբու			8 06
Կ. Պոլիս (Պ.Ֆ.) ժմ.	4 00	8 15	8 13
	Երեկոյ	Առաւ.	Երեկոյ

Սուրհանդակ վայրկեանները գիշերուան ժամն. կը նշանակէն սկսելով երեկոյեան 6էն մինչև առաւօտեան ժ. 5 59 (Ը. Ե.) 66

13

Գիծ ՍԷԼԱՆԻԿ—ԽՍՔԻՒՊ—ՍՊԷՑՉԷ

Կռխմբ. թ. 512/522 Սելանիկէն ամէն օր	Առաւ. Ժ. Վ.	Կառախումբ թ. 523 Վիեննայէն ամէն օր	Ժ. Վ.
Սէլանիկ (Պ.Ֆ.) ... մեկ.	6 00	Վիեննա մեկ.	8 00
Թօփսին	6 33	Պուտապէշթ	2 40
Ամաթօվօ	7 10	Պելկրատ	10 58
Քարասուլու	7 31	Նիշ	5 30
Կիւմէնճէ	7 41		Առաւ.
Կեօրկելի	3 17	Սպէշչէ ... մեկ.	10 40
Միրօվչէ	3 51	Պուղանօֆչէ	10 55
Սթրումիցա	9 00	Պուգօթչէ	11 23
Տէմիրգափու (Պ.Ֆ.) ժմ.	9 32	Բրէշովա	11 40
Տէմիրգափու (Պ.Ֆ.) մկ.	9 42	Թապանօֆչէ	12 03
Քրիվօլագ	10 27	Գումանօվա	12 37
Վէնէձիանօ—Կրասնիք	11 06	Հատչալար	1 13
Քէօփրիւլիւ ժմ.	11 53	Ուսքիւպ (Պ.Ֆ.) մեկ.	1 49
Քէօփրիւլիւ մկ.	12 03	Ուսքիւպ (Պ.Ֆ.) ժմ.	2 01
Զէլէնիքօ	12 51	Զէլէնիքօ	2 37
Ուսքիւպ (Պ.Ֆ.) ժամ.	1 27	Քէօփրիւլիւ ժմ.	3 20
Ուսքիւպ (Պ.Ֆ.) մեկ.	1 49	Քէօփրիւլիւ մկ.	3 30
Հատչալար	2 29	Վէնէձիանօ—Կրասնիք	4 20
Գումանօվա	3 22	Քրիվօլագ	5 03
Թապանօֆչէ	3 53	Տէմիրգափու (Պ.Ֆ.) ժմ.	5 37
Բրէշովա	4 21	Տէմիրգափու (Պ.Ֆ.) մկ.	5 52
Պուգօթչէ	4 33	Սթրումիցա	6 26
Պուղանօֆչէ	4 57	Միրօվչէ	6 53
Սպէշչէ ժամ.	5 10	Կեօրկելի	7 19
	Երեկոյ	Կիւմէնճէ	7 31
Նիշ ժամ.	9 40	Քարասուլու	8 01
Պելկրատ	4 48	Ամաթօվօ	8 24
Պուտապէշթ	1 23	Թօփսին	9 01
Վիեննա	7 15	Սէլանիկ (Պ.Ֆ.) ... ժմ.	9 35
			Երեկոյ

Գիծ ԽՍԿԻՒՊ—ՄԻԹՐՕՎԻՑԱ

Կառախումբ թ. 622 Խսկիւպէն Բշ. Դշ. Ուր.	Առաւ. Ժ. Վ.	Կառախումբ թ. 621 Միթրովիցայէն Գշ. Եշ. Շբ.	Առաւ. Ժ. Վ.
Ուսքիւպ (Պ.Ֆ.) ... մեկ.	7 40	Միթրովիցա (Պ.Ֆ.) մկ.	7 25
Էլէշան	8 47	Վուչիթրն	7 47
Քաչանիք	9 42	Պրիշթինա	8 41
Վէրիզօվիչ	10 52	Լիփլեան	9 36
Լիփլեան	11 45	Վէրիզօվիչ	10 37
Պրիշթինա	12 37	Քաչանիք	11 24
Վուչիթրն	1 23	Էլէշան	12 01
Միթրովիցա (Պ.Ֆ.) ժմ.	1 40	Ուսքիւպ (Պ.Ֆ.) ... ժմ.	12 54
	Երեկոյ		Երեկոյ

ԹԸՐՆՕՎԱ—ՍԷՅՄԷՆԼԻ—ԵԱՄՊՕԼԻ

Կառախումբ թ. 322 Կիր. Գշ. Ուր.	Ժ. Վ. Առաւ.	Կառախումբ թ. 321 Բշ. Դշ. Շբ.	Ժ. Վ. Առաւ.
Համապատասխանութիւն գիշերուան գծին կառախմբոյն հետ. Սոֆիա Պէլլովայէն ժմ. Երեկոյեան Ուրբաթ Սարամպէյէն ժմ. կիր. Կ. Պոլիս Ա. Պոլիս Ն.Գ.Ժ.	7 55 / 7 51	Եամպօլի մկ.	6 00
		Եամպօլու ... մկ.	11 10
Թըրնովա—Սէյմէնլի մկ.	8 24	Սիմէօն—Քերմանլը	12 11
Գարաբունար	9 08	Եէնի—Զագրա	1 12
Բաանէ—Մահալլէսի	10 14	Բաանէ—Մահալլէսի	2 15
Եէնի—Զագրա	11 23	Գարաբունար	3 16
Սիմէօն—Քերմանլը	12 21	Թըրնովա—Սէյմէնլի ժամ.	3 50
Եամպօլու ... ժամ.	1 10		Երեկոյ
Պուրկազ ժամ.	6 50	Համապատասխանութիւն գիշերուան գծին կառախմբոյն հետ. Պէլլովա-Սոֆիան մկ. Երեկոյեան Եաքթը Սարամպէյէն մկ. Բշ. Ա. Պոլիս-Կ.Պոլսոյ մկ.	4 54 / 8 42

ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՏԷՏԷ ԱՂԱՃ

Կառախումբ թ. 222 Գշ. Եշ. Շբ.	Ժ. Վ. Երեկոյ	Կառախումբ թ. 221 Բշ. Դշ. Ուր.	Ժ. Վ. Առաւ.
Տէտէ—Աղաճ ... մեկ.	12 20	Ա. Պոլիս ... մեկ.	8 00
Ֆէրրէ	1 29	Ուզրի	8 55
Պիթիքլի	2 33	Գուլէլի—Պուրկազ մեկ.	9 40
Սուֆլի	3 31	Տիմէթօգա	10 15
Տիմէթօգա	4 36	Սուֆլի	11 27
Գուլէլի—Պուրկազ	5 19	Պիթիքլի	12 20
Ուզրի	5 56	Ֆէրրէ	1 21
Ա. Պոլիս ... ժմ.	6 40	Տէտէ—Աղաճ ... ժամ.	2 20
	Երեկոյ		Երեկոյ